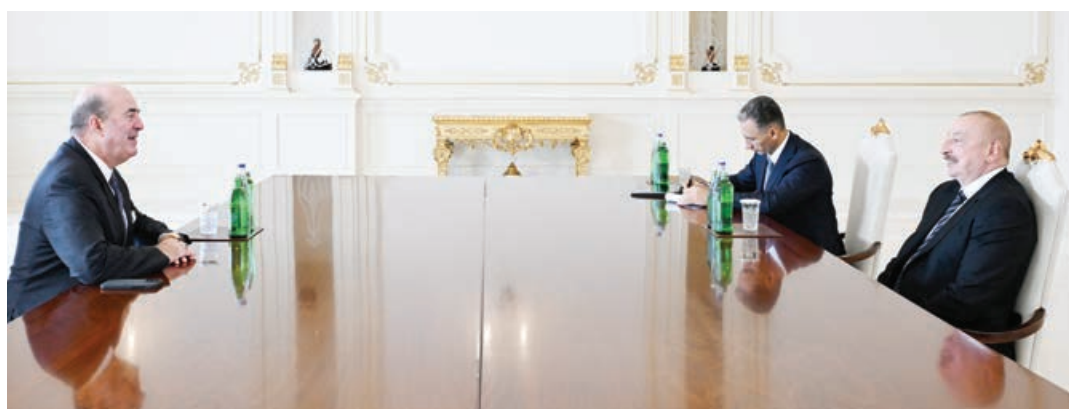

"Gulfstream Aerospace" şirkəti Azərbaycan ilə gələcək əməkdaşlıqda maraqlıdır Prezident İlham Əliyev "Gulfstream Aerospace" şirkətinin prezidentini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 13-də "Gulfstream Aerospace" şirkətinin prezidenti Mark Börsü qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mark Börs sonuncu dəfə ölkəmizdə 20 il əvvəl olduğunu deyərək, bu səfəri zamanı Bakıda gördüyü inkişaf proseslərinin onda dərin təəssürat hissi yaratdığını vurğuladı.

O, ölkəmizin iqtisadi inkişafı yaxından izlədiyini dedi və Azərbaycanı istismar olunan "Gulfstream" təyyarələrinin, həmçinin Bakıya gəldikdə hava limanında gördüyü təyyarələrin

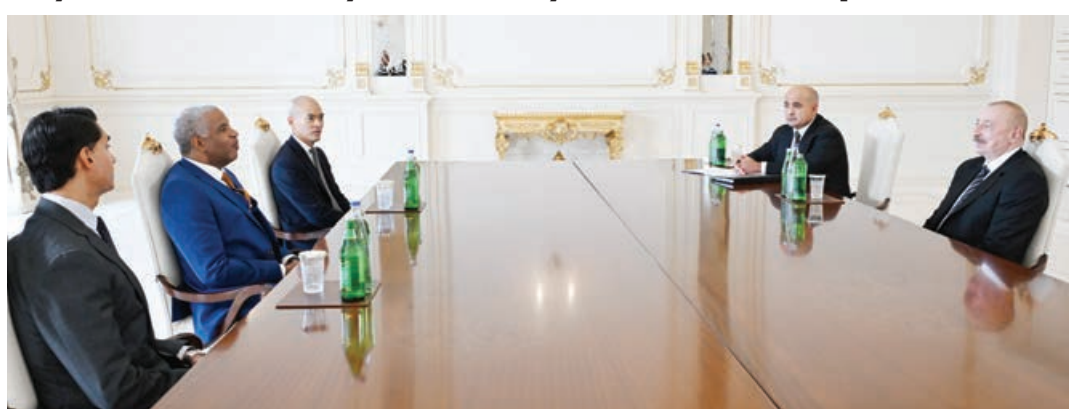
sayını iqtisadi inkişafımızın yaxşı nümunəsi kimi qiymətləndirdi. Mark Börs Azərbaycan ilə gələcək əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildirdi.

"Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinin keçirilməsini qeyd edən qonaq bu yarışların Bakı trasının dünyanın ən maraqlı traslarından biri olduğunu dedi.

Söhbət zamanı Azərbaycanın iqtisadi potensialını və coğrafi mövqeyinin mülki aviayamının gələcəkdə daha da inkişafı üçün əhəmiyyətli rol oynadığını vurğulandı.

Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun "Vista Equity Partners" şirkəti ilə uğurlu əlaqələri mövcuddur Prezident İlham Əliyev "Vista Equity Partners" şirkətinin təsisçisi və icraçı direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 13-də texnologiya sektorunda alternativ investisiyaların idarə edilməsi üzrə fəaliyyət göstərən ən nüfuzlu investisiya şirkətlərindən biri olan "Vista Equity Partners" şirkətinin təsisçisi və icraçı direktoru Robert Smiti qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun dünyanın qabaqcıl maliyyə qurumlarından biri olan "Vista Equity Partners" şirkəti ilə uğurlu əməkdaşlığını müsbət qiymətləndirərək, tərəfdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı potensialın mövcud olduğunu bildirdi. Dövlət Neft Fondunun fəaliyyətinin daim genişləndiyini qeyd edən Azərbaycan Prezidenti fondun aktivlərinin qey-

ri-sabit maliyyə bazarları mühitində də artdığını vurğuladı. Robert Smit Azərbaycanın investisiya potensialını yüksək qiymətləndirdiyini deyərək, ölkəmizlə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün əlverişli imkanların olduğunu qeyd etdi. Qonaq Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ilə uzunmüddətli və uğurlu əməkdaşlıqdan məmnunluğunu bildirərək, bu əməkdaşlığın rəhbərlik etdiyi şirkət üçün böyük önəm daşı-

dığını dedi və gələcəkdə mövcud münasibətlərin daha da möhkəmlənməsinə inamını ifadə etdi.

Qeyd edək ki, 2000-ci ildə ABŞ-də təsis olunmuş və mərkəzi ofisi Texas ştatının Ostin şəhərində yerləşən "Vista Equity Partners" şirkətinin həmçinin Nyu York, San-Fransisko, Çikaqo və Çin Xalq Respublikasının Honkonq şəhərində ofisləri mövcuddur. Şirkətin özəl səhmlər və özəl kredit fondlarında idarə etdiyi aktivlərin toplam dəyəri 100 milyard ABŞ dolları təşkil edir. "Vista Equity Partners" 24 illik tarixi ərzində 275 milyard dollar dəyərində 585-dən çox investisiya layihəsi həyata keçirib.

"Yeni əsrin müqaviləsi"nin müəllifi İlham Əliyevdir

7 il əvvəl AÇG-nin işlənməsinin müddəti uzadıldı

7 il əvvəl yeni sazişin imzalanması mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdir: "1994-cü ildə kontrakt imzalananda təxmin edilən neft ehtiyatları 511 milyon ton müəyyən olunmuşdu. Ancaq bugünkü məlumat, - öminəm ki, bu, son məlumat deyil, ehtiyatlar daha da artacaq, - onu göstərir ki, hələ də "Azəri-Çıraq-Günəşli"də hasil edilməmiş təxminən 500 milyon ton neft ehtiyatı vardır. Yenə də qeyd etmək istəyirəm ki, bu, ilkin hesablamalardır. Öminəm ki, kontraktın icrası müddətində bu rəqəm daha da artacaq... O gündən 23 il keçir. Bu illər ərzində Azərbaycan sürətlə inkişaf etmişdir. Azərbaycan bu gün o ölkələrdəndir ki, öz hesabına yaşayır. Bizim kifayət qədər böyük valyuta ehtiyatlarımız var, iqtisadiyyat dinamik şəkildə inkişaf edir, iqtisadi şəxələndirmə, neft-qaz amilindən asılılığının azaldılması istiqamətində çox önəmli addımlar atılmışdır və ölkəmizin gələcək inkişafı üçün nə siyasi, nə iqtisadi, nə hər hansı bir başqa maneə və ya problem yoxdur. Azərbaycan bundan sonra ancaq

uğurla inkişaf edəcək, ölkəmizin böyük potensialı var. Son illər ərzində biz bu potensialı gücləndirmişik və bu potensialın inkişafında "Əsrin kontraktı"nın xüsusi rolu vardır".

"Yeni əsrin müqaviləsi" uğurla start götürdüyü kimi, beləcə də davam edir. Müqavilə çərçivəsində 6 milyard dollarlıq "Azəri Mərkəzi Şərqi" (ACE) layihəsi həyata keçirilir. 2019-cu ildə ümumi tikinti işləri başlandı. Dənizin təxminən 140 metr dərinliyində, mövcud "Mərkəzi Azəri" və "Şərqi Azəri" platformalarının arasında yeni hasilat, qazma və yaşayış platforması quraşdırıldı.

ACE-nin dayaq bloku Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunda tikilmişdi. Blokun çəkisi 16 min ton, hündürlüyü 153 metrdir. Bu qurğunun tikinti işləri üç il çəkmiş və təhlükəsiz şəkildə, yəni heç bir bədbəxt hadisəyə yol verilmədən tamamlanmışdır.

Platformanın üst modullarının və qazma avadanlıqlarının istehsal-quraşdırma işləri isə Bibiheybətədəki tikinti-quraşdırma sahəsində aparıl-

mışdı. Üst modullara neft və qaz emalı qurğuları, integrasiya edilmiş qazma qurğusu, qaz kompressoru və yaşayış blokları daxildir. Modulların çəkisi 19 min 600 tondur. Bu qurğu "Azfen" şirkəti tərəfindən yerli infrastruktur və resurslardan istifadə olunmaqla inşa edilmişdir.

Xatırladaq ki, 2022-ci il dekabrın 13-də Prezident İlham Əliyev BDÖZ sahəsinə baş çəkərək dayaq blokunun dənizə yola salınması prosesinə xeyir-dua vermişdi.

Bu il aprelin 16-da isə BP şirkəti yeni ACE platformasından neft hasilatına başladığını elan etdi. ACE texnoloji və rəqəmsal baxımdan BP-nin dünyada ən qabaqcıl, həmçinin qurudan idarə etdiyi ilk platformadır. O, nəhəng "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarında quraşdırılmış yeddinci hasilat platformasıdır. ACE gündəlik 100 min barelədək neft hasilatı gücündə layihələndirilib. Layihənin istismar müddəti ərzində ümumilikdə 300 milyon barelədək neft hasil ediləcəyi proqnozlaşdırılır.

"Xristian klubu"nun məkri

"Səlibçi birlik" Azərbaycanın uğurlarını həzm edə bilmir

Son müşahidələr göstərir ki, bəzi dairələr, konkret olaraq Avropa Parlamenti bu gün Azərbaycanda vətəndaş qarşudurmasının olmasını, tez-tez hakimiyyətin dəyişməsinə, ölkəmizin asılı, vassal vəziyyətinə düşməsinə arzulayır. Bu qərəzli yanaşma isə Azərbaycana qarşı səlib yürüşünün davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Öminliklə deyə bilərik ki, müharibələrə, işğallara, insan iztirablarına, ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə etnik və dini simpatiyaya əsaslına yanaşan irqçi, islamofob, azərbaycanofob Avropa Parlamenti Avropanın utanc mənbəyidir. Bu təşkilat ədalətsizliyi, ikiüzlülüyü ilə tarixdə ləkə kimi qalacaq.

Azərbaycanın bu qurumun qarşısında heç bir öhdəliyi yoxdur. Yaxşı olar ki, bu təşkilat Avropada tüğyan edən islamofobiya, antisemitizm, miqrantların hüquqlarının kütləvi və kobud surətdə pozulması və digər bu kimi köklü problemlərlə məşğul olsun.

Azərbaycan uğurları ilə Qərbin ermənipərəst dairələrini də məğlub edir

AŞPA-da Almaniyadan olan deputat F.Şvabenin müəllifliyi ilə ölkəmizə qarşı həyata keçirilən məkrli əməllər də Qərbin Azərbaycana qarşı həm qərəzinin, həm də respublikamızın uğurlarını, sabitliyini, inkişafını qəbul edə bilməməsinin göstəricisidir.

Davamlı şəkildə Azərbaycan əleyhinə açıqlamalar verən F.Şvabe son çıxışlarında yenidən ölkəmizi "siyasi məhbusların" azad olunmasına çağırışdır. Əslində, Azərbaycanda siyasi məhbusun olmadığı, siyasi fəaliyyətinə görə kimsənin həbsə atılmadığı Qərb siyasi dairələrinə, habelə F.Şvabenin özünə də məlumdur. Sadəcə "insan haqları", "demokratiya" və "siyasi məhbus" ifadələri Qərb dairələrinin leksikonuna hopub və bununla hədəf götürdükləri dövlətimizə təzyiq edə biləcəklərini düşünürlər.

Avropa İttifaqının mövqeyi təəccüblü deyil

Bu təsisat Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasından əl çəkmək istəmir

Tək Azərbaycanda deyil, bütövlükdə Avropa yurisdiksiyasında hüquqi çəşənlik yaradan və qeyd etdiyimiz kimi, presedenti olmayan belə bir addımın ardınca ortaya çıxan hüquqi suallar fonunda Avropa İttifaqının yenedən bu yanlışlığa bilərəkdən istinad etməsi və 2 ay əvvəl uğursuzluqla başa çatmış kampaniyanın təkrar dirçəldilməsinə yönəlik addımlar, təbii ki, bütövlükdə insan haqları, işğanca, yaxud ləyaqəti alqaldan rəftar və ya cəzamanın qarşısının alınması istiqamətində müsbət heç nə vəd etmir. Görünən odur ki, Avropa İttifaqı Avropa Şurasının adıçəkən komitəsinin etdiyi kimi, insan haqları amilindən, xüsusən indiki halda insan ləyaqətini alqaldan rəftar və ya cəza kimi məsələlərdən siyasi məqsədlər istifadə etməkdə qərarlıdır.

Yenə Azərbaycan, yenə möhtəşəm "Formula-1" həyəcanı

"Sinxua" agentliyi: "Azərbaycan Çinlə əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verir"

Çinin rəsmi xəbər agentliyi "Sinxua" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev Azərbaycan-Çin münasibətləri ilə bağlı açıqlamaları əsasında xəbər hazırlayıb.

AZƏRTAC "Sinxua" agentliyinə istinadla xəbər verir ki, "Azərbaycan rəsmisi: Azərbaycan Çinlə əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verir" sözlü məqalədə iki ölkənin münasibətlərinin strateji

tərəfdaşlıq səviyyəsinə qaldırıldı, əməkdaşlığın davamlı şəkildə inkişaf etdirildiyi bildirilib. Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev Çinin əsl dost olduğunu, onun inkişafının, xüsusilə də texnoloji inkişafının təkə özüne deyil, dünyaya, o cümlədən Qlobal Cənuba böyük töhfələr verdiyini vurğulayıb. Əlavə edib ki, böyük tarixi olan Çin mədəniyyətini öyrənməyə dəyər.

Hikmət Hacıyev bu ilin iyulunda Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Zirvə toplantısında Azərbaycanın Çin vətəndaşları üçün birtərəfli qaydada vizasız səfər siyasətinin tətbiqinə başladığını rəsmən bəyan etdiyini bildirib, daha çox Çin vətəndaşının ölkəmizə səyahət etməsinin arzu olunduğunu deyib.

İtaliya mətbuatı Azərbaycanın Vatikanda Müqəddəs Yubiley İlinə töhfəsindən yazıb

İtaliyanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələri Heydər Əliyev Fondunun Vatikanda başlıca əhəmiyyət daşıyan tarixi abidələrin bərpasına və mədəni irsin qorunması sahəsində işlərə verdiyi növbəti töhfədən yazıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Giornale Diplomatico", "il Messaggero", "Askanevs", "La Cronaca di Roma", "Virgilio", "Zazom" kimi mətbu orqanların dərc etdiyi materiallarda Vatikan şəhər dövləti üzrə qubernatorluqla Heydər Əliyev Fondu arasında Müqəddəs Pavel Bazilikasında bərpa işlərinə dair müqavilənin imzalandığı diqqətə çatdırılır. Bildirilir ki, sənədi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Heydər Əliyev Fondunun icraçı direktoru Anar Ələkbərov və Vatikan şəhər dövləti üzrə qubernatorluğun prezidenti kardinal Fernando Vergez Alzaqa imzalayıblar.

Yazılarda Azərbaycan nümayəndə heyətinin səfər çərçivəsində kardinal Fernando Vergez Alzaqa və digər rəsmi şəxslərlə görüş keçirdiyi, ölkəmiz İli Müqəddəs Taxt-Tac arasında əlaqələrin, Heydər Əliyev Fondu ilə birgə layihələrin müzakirə olunduğu qeyd edilir.

Bildirilir ki, bərpa işləri 2025-ci ildə Vatikanda hər 25 ildən bir təşkil olunan Müqəddəs Yubiley İli zamanı ziyarətçilərin

bu dini ocağa təhlükəsiz girişinin təmin edilməsi məqsədilə aparılır. Müqəddəs Yubiley İli çərçivəsində 30 milyondan çox katolik zəvvarın bu kilsəni ziyarət etməsi gözlənilir. Vatikanın ən böyük abidələrindən olan Müqəddəs Pavel Bazilikası 1980-ci ildən UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxildir.

Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev Rusiyanın kənd təsərrüfatı naziri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev sentyabrın 13-də Rusiya Federasiyasının kənd təsərrüfatı naziri Oksana Lut ilə görüşüb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Görüşdə dövlət başçılarının birgə söyləri nəticəsində Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında ikitərəfli

əlaqələrin siyasi, ticari-iqtisadi, energetika, nəqliyyat-tranzit, humanitar və bir çox digər sahələrdə yüksək inkişaf dinamikası nümayiş etdirdiyi bildirilib.

Vurğulanıb ki, iki ölkə arasında iqtisadiyyatın bütün istiqamətlərində olduğu kimi, kənd təsərrüfatı sahəsində də əməkdaşlıq yüksələn xətlə inkişaf edir. Azərbaycanın Rusiyaya kənd təsərrüfatı məhsullarının əsas tədarükçülərindən biri olduğu qeyd edilir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının təchizatının artırılması ilə bağlı qarşılıqlı maraq ifadə olunub. Görüşdə iki ölkə arasında aqrar-sənaye kompleksinin müxtəlif istiqamətlərində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olunub.

Ceyhun Bayramov Türkiyə-Ermənistan normallaşma prosesi üzrə xüsusi nümayəndə ilə regional məsələləri müzakirə edib

Sentyabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə-Ermənistan normallaşma prosesi üzrə xüsusi nümayəndə səfir Serdar Kılıçla görüşüb.

XİN-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi, bölgədə postmünaqişə dövründə vəziyyət, Türkiyə-Ermənistan normallaşma prosesi üzrə xüsusi nümayəndələr arasın-

da aparılan danışıqlar, habelə regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub.

Nazir Ceyhun Bayramov Azərbaycan və Ermənistan arasında normallaşma prosesi barədə qarşı tərəfi ətraflı məlumatlandırıb. Sülh prosesinin qarşısında duran çətinliklərin, o cümlədən ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı davam edən və Ermənistan Konstitusiyasında iddiaların, üçüncü dövlətlər tərəfindən Ermənistanın hərbi bəyənəsinə töhfə verərək regional sabitliyə hədə törədən addımların hələ də qalmaqda olduğu diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər ikitərəfli, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq və regional məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

SHXÇDX-nin rəisi Naxçıvanda vətəndaşların müraciətlərini dinləyib

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin (SHXÇDX) rəisi Mürsəl İbrahimov sentyabrın 12-də Xidmətin Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə baş idarəsinin inzibati binasında vətəndaşlarla görüşüb.

məsələlərlə bağlı müraciət ediblər.

Xidmət rəisi görüş zamanı hər bir vətəndaşın müraciətini dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb.

Dövlət Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə 44 vətəndaşın müraciəti dinlənilib. Vətəndaşlar SHXÇDX-də həqiqi hərbi xidmətə və ya işə qəbul, həmçinin bir sıra digər

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun artilleriya bölmələri ilə nümunəvi döyüş atışlı taktiki təlim keçirilib

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun (ƏÜO) 2024-cü il üçün hazırlıq planına uyğun olaraq, artilleriya bölmələri ilə nümunəvi döyüş atışlı taktiki təlim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, təlimin planına əsasən, bölmələr atış mövqelərini tutulması, artilleriya silah sistemlərinin döyüş tətbiqinə hazırlanması və digər tapşırıqlar üzrə fəaliyyətləri yerinə yetiriblər.

Real döyüş şəraitinə uyğun keçirilən təlimdə artilleriya bölmələri şərti düşmənin planlı və plandankənar hədəflərini aşkar edərək sərəttar atışlarla məhv edib.

Təlimin keçirilməsində əsas diqqət atış dəstək qrup komandirlərinin və nizamlayıcıların hədəflərin koordinatlarını dəqiq müəyyən etməsi, məsafələrin və bucaqların düzgün ölçülməsi, eləcə də atəşin idarə edilməsi zamanı funksional vəzifələrinin praktiki icrasına və döyüş vərdişlərinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilib.

"Yeni əsrin müqaviləsi"nin müəllifi İlham Əliyevdir

7 il əvvəl AÇG-nin işlənməsinin müddəti uzadıldı

2017-ci il sentyabrın 14-də Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlarının işlənməsində yeni dövr başlandı. Belə ki, AÇG-nin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilib və yenidən tərtib olunmuş saziş imzalandı. Saziş Milli Məclis tərəfindən oktyabrın 31-də ratifikasiya olundu.

Bu sazişin "Yeni əsrin müqaviləsi" adlandırılması təsadüfi deyil. Çünki bununla nəhəng AÇG yataqlar blokunun işlənməsi 2050-ci ilin əvvəlinə qədər uzadıldı. Saziş ölkəmiz üçün daha əlverişli şərtlərlə imzalandı. Baxmayaraq ki, 1994-cü ildə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" də Azərbaycanın maraqlarını tam təmin edirdi.

"Yeni əsrin müqaviləsi" ölkənin gələcək inkişafı, maliyyə imkanlarının genişləndirilməsi üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Sazişin bir hissəsi olaraq SOCAR-ın (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) AÇG-dəki iştirak payı 11,65 faizdən 25 faizə yüksəldildi. Beynəlxalq tərəfdaş şirkətlər layihənin icrasını dövründə ARDNF-yə (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu) 3,6

milyard dollar bonus ödəyəcəklər. Azərbaycana çatacaq mənfəət neftinin səviyyəsi isə 75 faiz təşkil edəcək. Bir vacib məqam da odur ki, tərəfdaşların tərkibində dəyişiklik olmadı. O cümlədən BP şirkəti layihənin operatoru olaraq qaldı. Bu da Azərbaycanın möhkəm beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq platforması yaratdığı bir daha təsdiq etdi.

7 il əvvəl yeni sazişin imzalanması mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdir: "1994-cü ildə kontrakt imzalananda təxmin edilən neft ehtiyatları 511 milyon ton müəyyən olunmuşdu. Ancaq bugünkü məlumat, - öminəm ki, bu, son məlumat deyil, ehtiyatlar daha da artacaq, - onu göstərir ki, hələ də "Azəri-Çıraq-Günəşli"də hasil edilməmiş təxminən 500 milyon ton neft ehtiyatı vardır. Yəni də qeyd etmək istəyirəm ki, bu, ilkin hesablamalardır.

ACE-nin dayaq bloku Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodunda tikilmişdi. Blokun çəkisi 16 min ton, hündürlüyü 153 metrdir. Bu qurğunun tikinti işləri üç il çəkmiş və təhlükəsiz şəkildə, yəni heç bir bədbəxt hadisəyə yol verilmədən tamamlanmışdı.

Platformanın üst modulunun və qazma avadanlıqlarının istehsal-quraşdırma işləri isə Bibheybatdöki tikinti-quraşdırma sahəsində aparılmışdı. Üst moduluna neft və qaz emalı qurğuları, in-

teqrasiya edilmiş qazma qurğusu, qaz kompressoru və yaşayış blokları daxildir. Modulaların çəkisi 19 min 600 tondur. Bu qurğu "Azfen" şirkəti tərəfindən yerli infrastruktur və resurslardan istifadə olunmaqla inşa edilmişdi.

Xatırladaq ki, 2022-ci il dekabrın 13-də Prezident İlham Əliyev BDÖZ sahəsinə baş çəkərək dayaq blokunun dənizə yola salınması prosesinə xeyir-dua vermişdi.

Bu il aprelin 16-da isə BP şirkəti yeni ACE platformasından neft hasilatına başladığını elan etdi. ACE texnologiyası və rəqəmsal baxımdan BP-nin dünyada ən qabaqcıl, həmçinin qurudan idarə etdiyi ilk platformadır. O, nəhəng "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarında quraşdırılmış yeddinci hasilat platformasıdır. ACE gündəlik 100 min barelədək neft hasilatı gücündə layihələndirilib. Layihənin istismar müddəti ərzində ümumilikdə 300 milyon barelədək neft hasil edəcəyi proqnozlaşdırılır.

ACE-dən hasil olunan neft əvvəlcə platformadakı texniki emal qurğularından keçərək 30 düymümlük məhsulət sualtı ixrac boru kəmərinə qoşulmuş yeni yataqda xilə xətə təxminən 130 kilometr yot qot edərək Səngəçal terminalına çatdırılır. Platforma-

dan ilk neft ötürmənin sonunda qazılmağa başlanmış birinci quyudan alınıb. 2024-cü il ərzində platformadan daha iki quyunun qazılıb istismara verilməsi planlaşdırılır. Bununla da ACE-dən hasilatın tədricən artaraq ilin sonuna gündə təxminən 24 min barelə çatacağı gözlənilir.

ACE platformasının təhlükəsiz şəkildə işə salınması 7 il əvvəl AÇG üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında Sazişin müddətlərində quraşdırılmış qəbul etdiyi ilk böyük investisiya qərarının reallaşmasıdır. BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Qori Counzun dedi ki: "ACE platformasının uğurla işə salınması BP, SOCAR və Azərbaycan hökuməti arasında

damamlı sıx əməkdaşlığın və tərəfdaşlığımızın dəstəyinin əsl nümayişidir. Bu nailiyyətin AÇG-nin 30-cu ildönümündə əldə olunması işlənməsinin növbəti mərhələsinin başladığını bildirir. Biz artıq Xəzərdə doqquz dünya səviyyəli hasilat platforması inşa etmişik, quraşdırılmış və təhlükəsiz şəkildə idarə edirik. Bunların arasında ACE, həqiqətən də, öz mühəndislik kreativliyi, qabaqcıl rəqəmsal texnologiyası və avtomatlaşdırılmasını görə tam seçilir. Qürur duyuruq ki, "gələcəyin platforması" olduğuna inandırdığımız belə bir qurğunu uğurla ərəsəyə gətirmişik".

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Sentyabrın 13-də Məzahir Pənahov sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda əvvəlcə komissiyanın sentyabrın 11-də keçirilən iclasının protokolu təsdiq edilib.

Sonra 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərlə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş müraciətlərə baxılıb. Seçki qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada iclasa çıxarılan müraciətlər maraqlı subyektlərin və özixçilərin də iştirakı ilə geniş müzakirə edildikdən sonra müvafiq qərarlar qəbul olunub.

Komissiya daxil olan müraciətlərin və müxtəlif mənbələrdən əldə edilən məlumatların tam şəffaf, obyektiv və hərtərəfli araşdırılması

noticəsində Milli Məclisə seçkilər keçirilən 11 seçki məntəqəsində - 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsinin 30, 70 sayılı Neftçala seçki dairəsinin 24, 27, 34, 35, 48 və 49, 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsinin 7 və 97 sayılı Tərtər-Ağdər-Goranboy seçki dairəsinin 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələrində seçkilərin iradəsinin müəyyənəşdirilməsinə imkan verməyən, Seçki Məcəlləsinin tələblərinə zidd olan halları nəzərə alaraq həmin seçki məntəqələri üzrə səsvermənin noticələrini etibarsız hesab edib.

Media mənsubları tərəfindən operativ şəkildə işıqlandırılan iclasın sonunda həmçinin cari məsələlərə də baxılıb.

QƏRAR № 42/207

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 sentyabr tarixli iclas protokolunun təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq qərara alır:

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifo Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

QƏRAR № 42/208

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 75 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 8 sayılı Binəqədi birinci seçki dairəsi üzrə Müsavat Partiyasının qeydə alınmış namizəd Hacı Mustafa Mustafaoğlu 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 36/95 sayılı Qərarın ləğv edilməsinə xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinin tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılmış, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Müraciət etmiş deputatlığa qeydə alınmış namizəd M.M.Hacılı müraciətdə səsvermə günü 8 sayılı Binəqədi birinci seçki dairəsinin 6, 7, 11, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35 və 36 sayılı seçki məntəqələrində səsvermə prosesinin və səsərin hesablanması qaydasının qanunvericiliyin tələblərinə uyğun aparılmadığını və bəzi məntəqə seçki komissiyalarının formalaşdırılmaması zamanı Seçki Məcəlləsinin tələblərinin pozulduğunu iddia etmişdir. Ərizəçi müraciətə mübahisələndirilən seçki məntəqələri üzrə 16 ədəd əlavə və 1 ədəd elektron məlumat dəstiyəcisi ölməz etmişdir.

Araşdırma ilə bağlı müraciət etmiş namizədlə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, ərizəçi araşdırma və komissiyanın iclasında iştirak etməkdən imtina etmişdir.

Müraciətin araşdırılması ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasından müvafiq sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrar araşdırma aparılmışdır. Araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, ərizəçinin müraciətdə pozuntularla bağlı iddia etdiyi bütün xüsusatlar dairə seçki komissiyası tərəfindən qanun nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada, hərtərəfli, geniş, tam araşdırılmış, noticədə dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 36/95 sayılı Qərarı ilə müraciət əsassız olduğundan təmin edilmişdir.

Belo ki, dairə seçki komissiyası tərəfindən seçki günü pozuntuların baxılması iddia edilən məntəqə seçki komissiyalarında müşahidə aparmış müxtəlif siyasi partiyaların təmsil edən və ya öz təşəbbüsü ilə qeydiyyatdan keçmiş müşahidəçilərdən alınmış izahatlarla və həmin müşahidəçilər tərəfindən

tərtib edilmiş aktlara əsasən iddia edilən pozuntuların baxılması və təsdiqini tapmamışdır. Seçkilərin sərbəst şəkildə iradələrini ifadə edərək səsvermədə iştirak etdikləri, bütün seçki subyektlərinə, o cümlədən müşahidəçilərə lazımı şərait yaradıldığı müəyyən edilmişdir. Seçki günü seçki dairəsi ərazisində müşahidə aparmış müxtəlif siyasi maraqları təmsil edən müşahidəçilər - 6 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 7 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 12 müşahidəçi, 11 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 10 müşahidəçi, 12 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 13 müşahidəçi, 13 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 14 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 12 müşahidəçi, 19 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 20 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 21 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 22 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 13 müşahidəçi, 24 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 28 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 29 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi, 30 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 13 müşahidəçi, 35 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 12 müşahidəçi, 36 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi iştirak etmiş 11 müşahidəçi seçki günü tərtib etdikləri aktlarda səsvermə prosesinin qanunauyğun və şəffaf keçdiyini, səsərin sayılması və protokolların tərtib edilməsinin Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun həyata keçirildiyini, səsvermənin noticələrinə dair protokolun surətini hər hansı maneə olmadan aldıklarını öz imzaları ilə təsdiq etmişlər.

Müşahidəçi Eldar Nəbizadənin 20 sayılı seçki məntəqəsinə gec buraxıldığı, 12 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi Cavad Qafarovun məntəqədən uzaqlaşdırıldığı və sonradan məntəqəyə buraxıldığı barədə iddialar araşdırma zamanı öz təsdiqini tapmamışdır. Müəyyən edilmişdir ki, həmin müşahidəçilər səsvermə prosesini və səsərin hesablanması qaydasını əvvəldən sonadək müşahidə etmişlər.

Ərizəçi tərəfindən təqdim edilmiş video görüntülərin araşdırılması zamanı vətəndaşların seçki hüquqlarının pozulmasını əks etdirən hər hansı bir hal aşkar edilməmişdir.

Bundan əlavə, şikayətçinin ərizəsində seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələri üzrə məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən bir neçəsinin seçki dairəsinin ərazisində yaşamaması iddiasının araşdırılması zamanı müəyyən olunmuşdur ki, həmin seçki dairəsi üzrə bütün seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyalarının tərkibi Seçki Məcəlləsinin 36-cı maddəsinə uyğun təşkil edilmişdir.

Seçki Məcəlləsinin 36.2-ci maddəsinə qeyd edilmiş ki, məntəqə seçki komissiyasının 2 üzvünün namizədliyi deputatları Milli Məclisdə çoxluq təşkil edən siyasi partiyadan bir neçəsinin təmsil edən komissiya üzvləri tərəfindən, 2 üzvünün namizədliyi isə heç bir siyasi partiyaya mənsub olmayan Milli Məclis deputatları dairə seçki komissiyasında təmsil edilmişdir. Məntəqə seçki komissiyasının üzvlüyünə namizədləri dairə seçki komissiyasında partiyalar təmsil edən dairə seçki komissiyasının üzvlərinə müvafiq siyasi partiyaların yerli təşkilatları, heç bir siyasi partiyaya mənsub olmayan Milli Məclis deputatlarını təmsil edən dairə seçki komissiyasının üzvlərinə isə seçkilər (seçkilərin təşəbbüsü qrupları) təklif edə bilər.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən müəyyən edilmişdir ki, dairə seçki komissiyası namizəd M.M.Hacılıın şikayəti ilə bağlı aparılmış araşdırma zamanı düzgün hüquqi noticəyə gəlməmişdir.

Beləliklə, araşdırma ilə namizəd M.M.Hacılıın müraciətinin təmin edilməsi üçün hüquqi əsaslar olmadıqdan müraciət təmin edilməməli, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 36/95 sayılı Qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə əsasən qərara alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 8 sayılı Binəqədi birinci seçki dairəsi üzrə Müsavat Partiyasından qeydə alınmış namizəd Hacı Mustafa Mustafaoğlunun 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 75 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsinə, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 36/95 sayılı Qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifo Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

QƏRAR № 42/209

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 11 sentyabr 2024-cü il tarixli 84 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 17 sayılı Yasamal üçüncü seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Aydın Əhməd oğlu Əbilov 2024-cü il sentyabrın 11-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 21/64 sayılı Qərarını mübahisələndirmiş, seçki dairəsinin əhatə etdiyi bəzi seçki məntəqələri üzrə səsvermənin noticələrinin etibarsız hesab olunmasını və seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticələrinin ləğv edilməsinə barədə qərar qəbul edilməsinə xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinin tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılmış, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Müraciət araşdırılarkən müəyyən olunmuşdur ki, A.Ə.Əbilov 2024-cü il sentyabrın 6-da qanun pozuntularının baş verməsi iddia

sı ilə 17 sayılı Yasamal üçüncü seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına müraciət etmiş, bununla bağlı dairə seçki komissiyası 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 21/64 sayılı Qərarı ilə həmin müraciət şikayətvə müddətinin ötürülməsi ilə daxil olduğundan, onu təqdim etmiş şəxsə geri göndərmişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə görə, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.14.1-ci maddəsinə əsasən, şikayət qanunla müəyyən olunmuş qaydada və müddətdə, yəni qərardan, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verməsindən və ya maraqlı tərəfin xəbərdar olmasından sonra 3 gün ərzində daxil olmalıdır.

Beləliklə, araşdırma noticəsində müəyyən edilmişdir ki, dairə seçki komissiyası müraciətin şikayətvə müddətinin ötürülməsi ilə daxil olduğundan, onu təqdim etmiş şəxsə geri göndərmək barədə qərar qəbul etməklə düzgün hüquqi noticəyə gəlməmişdir. Bu

səbəbdən də A.Ə.Əbilovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 11 sentyabr 2024-cü il tarixli müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməməli, dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 21/64 sayılı Qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə əsasən qərara alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 17 sayılı Yasamal üçüncü seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Aydın Əhməd oğlu Əbilovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 11 sentyabr 2024-cü il tarixli 84 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsinə, dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 21/64 sayılı qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifo Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

QƏRAR № 42/210

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 76 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək, seçki günü adıçəkilən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, dairə seçki komissiyasının 9 sentyabr 2024-cü il tarixli 20/52 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, həmin qərarın ləğv edilməsinə və seçki dairəsi üzrə səsvermənin noticələrinin etibarsız sayılmasına barədə qərar qəbul olunmasını xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraat qəbul edilmiş, araşdırılaraq bu barədə rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Namizəd C.C.İsmayılov müraciətinə bir ədəd elektron informasiya dəstiyəcisi və bir ədəd məntəqə seçki komissiyası protokolu birinci seçki dairəsi üzrə Müsavat Partiyasından qeydə alınmış müəyyən edilmiş qaydada təsdiqlənməmiş surətini əlavə edərək səsvermə günü 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin seçki məntəqələrində qanun pozuntularının baş verdiyini, dairə seçki komissiyasının üzvləri tərəfindən lider namizədin xeyrinə aşağı seçki komissiyalarına təsir olduğunu iddia etmiş və seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticələrinin etibarsız sayılmasını, həmçinin dairə seçki komissiyasına, eyni məzmunlu müraciəti ilə bağlı həmin komissiyanın qəbul etdiyi qərarın ləğv olunmasını xahiş etmişdir.

Araşdırma ilə bağlı şikayətçi ilə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak et

mək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun araşdırma iştirakı təmin olunmuşdur. Ərizəçi komissiyanın iclasında iştirak etməkdən imtina etmişdir.

İddia edilən pozuntularla əlaqədar olaraq namizəd C.C.İsmayılovun şikayəti 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin dairə seçki komissiyası tərəfindən araşdırılmış, dairə seçki komissiyasının 9 sentyabr 2024-cü il tarixli 20/52 sayılı qərarı ilə müraciət əsassız hesab edilərək təmin olunmamışdır. Dairə seçki komissiyası qərarını onunla əsaslandırılmışdır ki, aparılan araşdırma ilə səsvermə günü 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntularını təsdiqini tapmamış, səsvermənin keçirilməsi və noticələrin müəyyənəşdirilməsi zamanı seçkilərin iradəsinin sərbəst şəkildə ifadə etməyə imkan verməyən qanun pozuntuları aşkar edilməmişdir.

Araşdırma zamanı dairə seçki komissiyasından mübahisələndirilən qərarın qəbul edilməsi üçün əsas götürülmüş sənədlər tələb olunaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır. Araşdırma ilə əlaqədar həmin seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış digər namizədlərdən izahatlar alınmışdır. İzahatlarda səsvermə günü səsvermə prosesi, səsərin sayılması və noticələrin müəyyən edilməsi protokolların tərtib edilməsində seçki qanunvericiliyinin tələblərinə riayət edildiyi göstərilmişdir.

Müraciətin hərtərəfli və qərəzsiz araşdırılması məqsədilə səsvermə günü sosial şəbəkələrdə həmin seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən pozuntularla bağlı yayımlanmış görüntülərə, həmçinin müraciətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat dəstiyəcisinə baxış keçirilmiş və səsvermə günü 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntularını təsdi

qini tapmamış, seçkilərin iradəsinin müəyyənəşdirilməsinə imkan verməyən hallar aşkar edilməmişdir.

Araşdırma prosesində müəyyən edilmişdir ki, namizəd C.C.İsmayılovun səsvermə günü baş verməsi iddia edilən qanun pozuntularını əlaqədar müraciətinə dairə seçki komissiyasına qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və müddətdə baxmış, o cümlədən maddənin prosedural hüquq normalarını düzgün tətbiq etməklə əsaslandırılmış qərar qəbul etmişdir.

Göstərilənlərə əsasən hazırkı şikayətin təmin edilməsi və dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarının ləğv edilməsi üçün hüquqi əsaslar müəyyən edilməyindən 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd C.C.İsmayılovun müraciəti əsassız hesab olunaraq təmin edilməməli, həmin dairə seçki komissiyasının 9 sentyabr 2024-cü il tarixli 20/52 sayılı Qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci, maddələrinə əsasən qərara alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd C.C.İsmayılovun Cahandar Cahangir oğlunun 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 76 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsinə, dairə seçki komissiyasının 9 sentyabr 2024-cü il tarixli 20/52 sayılı Qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifo Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

QƏRAR № 42/211

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 74 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsi üzrə Müsavat Partiyasından qeydə alınmış namizəd Aslanlı Gülağa Qulam oğlu 10 sentyabr 2024-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək həmin seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticolarının ləğv edilməsi barədə qərar qəbul edilməsinə xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinin tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılmış, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Müraciət etmiş deputatlığa qeydə alınmış namizəd G.Q.Aslanlı müraciətində səsvərmə günü 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsinin bütün seçki məntəqələrində total pozuntuların olmasını, 37 seçki məntəqəsi məntəqə seçki komissiyasının təşkil zamanı Seçki Məcəlləsinin 36.2-ci maddəsinin tələblərinə pozulmasını, 20 Yanvar küçəsi 28, 30, 34, 34A, 36, 40 ünvanlarının 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin hüddüdlərinə aid olmasını, səsvərmə noticoları haqqında protokolların tərtib edildikdən sonra seçki subyektlərinə verilməməsinə, səsvərmə noticolarının dair protokolların 3-cü nüsxəsinin məlumat löhvələrində əsilmədiyini iddia edərək, həmin seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticolarının ləğv edilməsinə tələb etmişdir. Əraziçi müraciətə mübahisələndirilən bəzi seçki məntəqələri üzrə protokollar və elektron məlumat daşıyıcısında olan video görüntülər əlavə etmişdir.

Əraziçinin araşdırmada və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında iştirakı təmin edilmişdir.

İddia edilən pozuntularla əlaqədar olaraq namizəd G.Q.Aslanlıın şikayəti 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsi üzrə seçki komissiyası tərəfindən araşdırılmış, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 34/83 sayılı Qərarı ilə müraciət əsassız hesab edilərək təmin olunmuşdur.

Araşdırma ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasının müvafiq sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır. G.Q.Aslanlıın müraciətindən araşdırılması səsvərmə günü seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş vermiş qanun pozuntuları ilə əlaqədar sosial şəbəkələrdə yerləşdirilmiş görüntüləri və namizəd tərəfindən təqdim olunan digər materialları əhatə etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyasında şikayəti, Müsavat Partiyasından qeydə alınmış namizəd G.Q.Aslanlıın iştirakı ilə aparılmış tam, hərtərəfli, obyektiv araşdırma zamanı namizədin mübahisələndirdiyi seçki məntəqələri üzrə müvafiq seçki subyektlərindən, o cümlədən səsvərmə günü həmin seçki məntəqələrində səsvərmə prosesini müşahidə etmiş müşahidəçilər, məntəqə seçki komissiyalarının sədrləri, katibləri, üzvləri, qeydə alınmış digər namizəd tərəfindən verilmiş izahatlarında iddia edilən qanun pozuntuları öz təsdiqini

QƏRAR № 42/212

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 78 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 120 sayılı Cəbrayıl-Qubadlı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd İsmayilov Sərdar Əbülfət oğlu 10 sentyabr 2024-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək həmin seçki dairəsinin 80, 81, 83 və 84 sayılı seçki məntəqələrinin təşkili və dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 30/89 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, həmin qərarın ləğv edilməsinə və müvafiq tədbir görülməsinə xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinin tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılmış, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Araşdırma ilə bağlı müraciət etmiş namizədə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, əraziçi araşdırma və komissiyanın iclasında iştirak etməkdən imtina etmişdir.

Namizəd S.Ə.İsmayilov müraciətində 120 sayılı Cəbrayıl-Qubadlı seçki dairəsinin 80 və 81 sayılı seçki məntəqələri üzrə kimlərin səs verdiyi barədə ondan məlumatın alınmaması, həmçinin 83 və 84 sayılı seçki məntəqələrinin harada yerləşməsi barədə məlumatın olmaması bildirərək həmin seçki dairəsi üzrə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 30/89 sayılı qərarının ləğv olunmasını xahiş etmişdir.

Araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, 80 və 81 sayılı seçki məntəqələri Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində Seçki Məcəlləsinin 35.2-ci və 47.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş qaydada yaradılmışdır.

tapmamışdır. Təqdim edilmiş videogörüntülərin araşdırılması zamanı seçki məntəqələrində seçkilərin iradəsinə müəyyən olunduğu imkan verməyən pozuntular aşkar edilməmişdir.

Bundan başqa, 37 seçki məntəqəsi məntəqə seçki komissiyasının təşkil zamanı Seçki Məcəlləsinin 36.2-ci maddəsinin tələblərinə pozulması iddiası ilə bağlı müvafiq dövlət orqanından araşdırma təqdim edilmiş arayışlardan müəyyən edilir ki, mübahisələndirilən seçki məntəqələri məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsinin ərazisində daimi yaşayırlar.

20 Yanvar küçəsi 28, 30, 34, 34A, 36, 40 ünvanlarının 22 sayılı Nəsimi-Yasamal seçki dairəsinin hüddüdlərinə aid olması iddiası ilə bağlı qeyd edilmişdir ki, göstərilən ünvanlar 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsinin 6 sayılı seçki məntəqəsinin hüddüdlərinə daxildir.

Araşdırmanın tərkib hissəsi kimi dairə seçki komissiyasından mübahisələndirilən məntəqə seçki komissiyalarının səsvərmə noticolarına dair protokolları alınaraq onlara baxış keçirilmişdir. Əraziçi tərəfindən təqdim edilmiş 26 protokol nüsxəsinin rəsmi protokollarda olan məlumatlarla müqayisəli araşdırılması nəticəsində 25 protokol üzrə məlumatlar eynilik təşkil etmişdir. 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə məlumatlar tədqiq edilərkən isə bu və ya digər formada seçkilərin iradəsinə müəyyən olunduğu imkan verməyən uyğunsuzluqlar aşkarlanmışdır. Göstərilən pozuntular seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız hesab edilməsi üçün əsas yaradılmışdır. 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Beləliklə, Aslanlı Gülağa Qulam oğlunun müraciəti qismən təmin edilmiş, 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab olunmalı, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 34/83 sayılı Qərarı 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə hissədə ləğv edilmiş, qalan hissələrdə isə dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsi üzrə Müsavat Partiyasından qeydə alınmış namizəd Aslanlı Gülağa Qulam oğlunun 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 74 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilsin.

2. 21 sayılı Nəsimi-Binəqədi seçki dairəsi üzrə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 34/83 sayılı Qərarı 30 sayılı seçki məntəqəsi üzrə hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Katib Katib Məzahir Pənahov Arif Muxtarova Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

QƏRAR № 42/213

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 72 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məcidzadə Şəhriyar Sərdar oğlu 2024-cü il sentyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) müraciət edərək, seçki günü adçəkətilən seçki dairəsinin bir sıra seçki məntəqələrində müxtəlif xarakterli qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 30/144 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, həmin qərarın ləğv edilməsinə və seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticolarının etibarsız sayılması barədə qərar qəbul olunmasını xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraata qəbul edilmiş, araşdıraraq bu barədə rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Ş.S.Məcidzadə müraciətində seçki günü 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsinin daxil olan 62 seçki məntəqəsində 12-də sərbəst müşahidə aparılmasına maneələr yaradıldığını, kabinetlərdə eyni anda iki seçicinin daxil olduğunu, dairə seçki komissiyasının bir sıra seçki məntəqələrində seçki qutularının şəffaf olmaması ilə bağlı heç bir araşdırma aparılmadığını, bir sıra seçki məntəqələrində səsliyin şəffaf sayılmadığını, səsliyin sayılması zamanı elan olunan noticolarla Mərkəzi Seçki Komissiyasının rəsmi internet sahəsində verilmiş noticoların uyğun gəlmədiyini, seçki qutularına bərdən artıq bülletenin atıldığını, səsliyin müşahidəçilərin müşahidəsi olmadan səsvərmə otağında kənarada sayıldığını, səsvərmə noticolarının dair tərtib edilmiş protokolların nüsxəsi tələb edilmiş, onlara təqdim edilmədiyini, məntəqə seçki komissiyası səsliyin protokollarının nüsxələrini təqdim etmədən müraciəti tərk etdiklərini, səlahiyyəti olmayan şəxslərin seçki prosesinə müdaxiləsinə, bir sıra seçki məntəqələrində baş vermiş pozuntuların dairə seçki komissiyası tərəfindən araşdırılmadığını və digər qanun pozuntularının olduğunu iddia edərək həmin seçki

ki dairəsi üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız sayılmasını, həmçinin dairə seçki komissiyasına eyni məzmunlu müraciəti ilə bağlı həmin dairə seçki komissiyası tərəfindən qəbul olunmuş qərarın ləğvini tələb etmişdir. O, müraciətinə bir ədəd elektron informasiya daşıyıcısı, 35 ədəd aktın və seçkilərin noticoları haqqında dairə seçki komissiyasının protokollarının bir ədəd kserosurətini əlavə etmişdir.

Dairə seçki komissiyası qərarını onunla əsaslandırılmışdır ki, səsvərmə günü 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsinin 3, 4, 7, 8, 16, 18, 19, 20, 28, 33, 42 və 45 sayılı seçki məntəqələrində baş vermiş iddia olunan qanun pozuntuları təsdiqi tapmadığından, səsvərmə noticolarının ləğvini və noticoların müəyyən olunduğunu zamanı seçkilərin iradəsinə sərbəst şəkildə ifadə etməyə imkan verməyən qanun pozuntuları aşkar edilməyindən müraciət təmin olunmuşdur.

Araşdırma ilə bağlı müraciət etmiş namizədə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun araşdırma və komissiyanın iclasında iştirakı təmin olunmuşdur.

Dairə seçki komissiyasından mübahisələndirilən qərarın çərxarılması üçün əsas olmuş sənədlər, o cümlədən səsvərmə günü göstərilən seçki məntəqələrində tərtib olunmuş aktların əsilləri alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır. Dairə seçki komissiyasında aparılan araşdırma zamanı müşahidəçilərdən, eləcə də həmin seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən alınmış izahatlardan əlavə həmin seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış 2 namizəddən də izahat alınmışdır.

Müraciətin hərtərəfli və qərəzsiz araşdırılması məqsədilə səsvərmə günü sosial şəbəkələrdə həmin seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş vermiş iddia edilən pozuntularla bağlı yayımlanmış görüntülərə, həmçinin müraciətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısına, seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticoları haqqında protokollar və təqdim olunmuş aktlara baxış keçirilmiş, seçki subyektlərindən alınmış seçki sənədləri tədqiq edilərək müəyyən edilmişdir ki, səsvərmə günü 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsinin 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələri istisna olmaqla, mübahisələndirilmişdir.

QƏRAR № 42/214

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 70 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıbəyli Cavid İbrahim oğlu 2024-cü il sentyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək, seçki günü adçəkətilən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində müxtəlif xarakterli qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 31/76 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, həmin qərarın ləğv edilməsinə və seçki dairəsi üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız sayılması barədə qərar qəbul olunmasını xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraata qəbul edilmiş, araşdıraraq bu barədə rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Araşdırma ilə bağlı şikayətçi ilə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, səlahiyyəti olmayan yəndənən Komissiyasının iclasında iştirakı təmin olunmuşdur.

Namizəd C.İ.Hacıbəyli səsvərmə günü bəzi seçki məntəqələrində müşahidəçilərə maneələr yaradıldığını, seçki qutularına digər namizədin xeyrinə əlavə edilən qanun pozuntularının atıldığını, ona verilən səsliyin düzgün hesablanmadığını və digər qanun pozuntularının olduğunu iddia edərək həmin seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız hesab edilməsinə və seçki dairəsi üzrə seçkilərin etibarsız sayılmasını, həmçinin dairə seçki komissiyasına eyni məzmunlu müraciəti ilə

baş vermiş iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqi tapmamış, seçkilərin iradəsinə müəyyən olunduğu imkan verməyən hallar aşkar edilməmişdir. Bu baxımdan dairə seçki komissiyası mübahisələndirilən qərarında əsasən düzgün noticoyə gəlsə də, göstərilən seçki məntəqələrində münasibətdə düzgün noticoyə gəlməmişdir.

Belə ki, sosial şəbəkələrdə yayımlanan görüntülər və təqdim olunmuş videomateriallara baxış keçirilməsi, digər seçki materiallarının və alternativ məlumat mənbələrinin əldə edilmiş məlumatların təhlili, həmçinin Ş.S.Məcidzadənin dairə seçki komissiyası tərəfindən araşdırılmadığını iddia etdiyi, bir sıra seçki məntəqələrində baş vermiş iddia olunan qanun pozuntularının araşdırılması nəticəsində 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələrində səsvərmə zamanı bu və ya digər şəkildə seçkilərin noticolarına təsir edəcək qanun pozuntuları aşkar edilmişdir. Müəyyən edilmiş qanun pozuntuları seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə seçkilərin iradəsinə müəyyən olunduğu imkan verməyən hal kimi qiymətləndirildiyindən qeydə alınmış seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticolarının etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Buna görə də 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsinin 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsinə görə müraciət etmiş, dairə seçki komissiyası və Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvərmə keçirilməsi və ya səsvərmə noticolarının müəyyən olunduğunu zamanı seçki dairəsi üzrə yol verilən qanun pozuntuları seçkilərin iradəsinə müəyyən olunduğu imkan verməmişdir;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvərmə zamanı səsvərmə noticoları etibarsız sayılmış seçki məntəqələrinin sayı həmin seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şərtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçkilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçkilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Aparılan araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilən seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçkilərin sayı isə seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçkilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etmədiyindən, seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticolarının etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmamışdır.

Beləliklə, 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsinin 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilmiş, dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 30/144 sayılı qərarı 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələrində aid hissədə ləğv edilmiş, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məcidzadə Şəhriyar Sərdar oğlunun 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 72 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, seçki dairəsinin 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilsin.

2. 97 sayılı Tərtər-Ağdərə-Goranboy seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 30/144 sayılı qərarı 3, 4 və 18 sayılı seçki məntəqələrində aid hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Katib Katib Məzahir Pənahov Arif Muxtarova Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

publikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilən seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçkilərin sayı isə seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçkilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etmədiyindən, seçki dairəsi üzrə seçkilərin noticolarının etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmamışdır.

Beləliklə, 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsinin qeydə alınmış namizəd C.İ.Hacıbəylinin müraciəti qismən təmin edilmiş, həmin seçki dairəsinin 7 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıbəyli Cavid İbrahim oğlunun 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 70 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, həmin seçki dairəsinin 7 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvərmə noticoları etibarsız hesab edilsin.

2. 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 31/76 sayılı qərarı 7 sayılı seçki məntəqələrində aid hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Katib Katib Məzahir Pənahov Arif Muxtarova Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

QƏRAR № 42/215

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkonar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 77 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkonar seçkilərdə 70 sayılı Neftçala seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Nağıyeva Vəfa Cəmaloddin qızı 2024-cü il sentyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək seçki günü adıçəkən seçki dairəsinin əksər seçki məntəqələrində müxtəlif xarakterli qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 44/109 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, qərarın ləğv edilməsini, seçki dairəsinin 23 seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılmasını və səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılması tələb edilən seçki məntəqələrinin etibarsız sayılması üçün əlavə məlumatların təqdim edilməsini və səsvermənin yenidən hesablanması barədə qərar qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraat qəbul edilmiş, araşdıraraq bu barədə rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

V.C.Nağıyeva şikayətində seçki qəbulu təşviqatı dövründə pozuntuların baş verdiyini, səsvermə günü müşahidə aparılması zamanı müşahidəçilərə maneələr yaradıldığını, seçki fəaliyyətinin aşağı olduğunu, seçki qutularına birdən artıq bülletenin atıldığını, şəxslərin qrup halında seçki məntəqələrinə gəlməsini, daşınan seçki qutuları ilə səsvermə qanun pozuntularının olduğunu, səslerin müşahidəçilərin müşahidəsi olmadan səsvermə otağında konarda sayıldığını, bir sıra seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair tərtib edilmiş protokolların surətinin ona verilmədiyini, səslerin sayılması zamanı elan olunan nəticələrlə Mərkəzi Seçki Komissiyasının rəsmi internet sahəsində yerləşdirilmiş nəticələrin uyğun gəlmədiyini və digər qanun pozuntularının olduğunu iddia edərək həmin seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsini, səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılmasını tələb edilən seçki məntəqələrinin nəticələri xaric edilməklə səsvermənin nəticələrinin yenidən hesablanması tələb etmişdir. Ərizəçi müraciətə özündə 86 qsa müddətli videogörüntünü əks etdirən, həmçinin səsvermənin nəticələrinə dair hamısı PDF formatlı olan 47 protokolun fotosurətini olan bir ədəd elektron informasiya daşıyıcısı əlavə etmişdir.

Araşdırma ilə bağlı müraciət etmiş namizədlə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun araşdırmada iştirakı təmin olunmuşdur. Na-

mizəd V.C.Nağıyeva Komissiyanın iclasına dəvət olunsun da, iclasda gəlməmişdir.

Dairə seçki komissiyasının qərarı onunda əsaslandırılmışdır ki, səsvermə günü seçki dairəsinin əksər seçki məntəqəsi üzrə seçki fəaliyyəti aktiv olmuş, seçki məntəqələrinin həddə qədər hüquqlu üzvlərindən və səsvermə prosesini müşahidə etmiş müxtəlif siyasi partiyaların və öz təşəbbüsü ilə qeydə alınmış namizədləri təmsil edən müşahidəçilərin, səsvermə prosesini izləmək hüququna malik olan digər subyektlərin izahatları ilə mübahisələndirilən seçki məntəqələrində iddia edilən pozuntuların baş verməsi öz təsdiqini tapmamışdır.

Dairə seçki komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü V.C.Nağıyevanın 5, 6, 10, 22, 27, 34 və 35 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçilərə təqdim edilmiş protokollarla Mərkəzi Seçki Komissiyasının internet saytında dərc edilmiş rəsmi protokollar arasında ziddiyyətlərin mövcudluğu barədə yazdığı müraciətə iddia edilən pozuntuların baş verməsi öz təsdiqini tapmamışdır. Dairə seçki komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü V.C.Nağıyevanın 5, 6, 10, 22, 27, 34 və 35 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçilərə təqdim edilmiş protokollarla Mərkəzi Seçki Komissiyasının internet saytında dərc edilmiş rəsmi protokollar arasında ziddiyyətlərin mövcudluğu barədə yazdığı müraciətə iddia edilən pozuntuların baş verməsi öz təsdiqini tapmamışdır. Bununla bağlı ekspert qrupunun üzvləri tərəfindən müvafiq akt tərtib edilmişdir. Qərarda müraciətdə göstərilən bir sıra seçki məntəqələrində seçicilərin iradəsinin düzgün əks etdirməyə mane olan hallara və 3, 9, 14, 20, 26, 27, 28, 38, 40, 41, 42 və 49 sayılı seçki məntəqələrində müşahidəçilərə protokolların verilməsinə dair iddiaların təsdiqini tapmadığı göstərilmişdir.

Müəyyən edilmişdir ki, namizədin şikayətində araşdırılması ilə əlaqədar dairə seçki komissiyası tərəfindən həmin seçki dairəsi üzrə mübahisələndirilən seçki məntəqələrində müşahidə aparmış müxtəlif siyasi partiyaların və namizədləri təmsil edən müşahidəçilərdən, həmçinin həmin məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən 200-dən çox izahat alınmışdır.

Araşdırma prosesində namizəd tərəfindən səsvermənin nəticələrinə dair 7 seçki məntəqəsi üzrə məntəqə seçki komissiyaları protokollarının surətləri təqdim olunmuşdur.

Araşdırma zamanı namizəd V.C.Nağıyeva və vəkili S.Abbasın iştirakı ilə şikayətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısında olan 86 video görüntüyü baxış keçirilmiş, həmçinin namizəd tərəfindən araşdırma təqdim edilmiş 7 seçki məntəqəsi üzrə protokollar araşdırılmışdır.

Müraciətdə iddia edilən pozuntuların hərtərəfli və obyektiv araşdırılması məqsədilə seçki dairəsinin 5 seçki məntəqəsində quraşdırılan veb-kameraların səsvermə başlanandan bitənədək qeydə alınmış görüntülərinə, səsvermə günü sosial şəbəkələrdə həmin seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən pozuntularla bağlı yayımlanmış görüntülərə, müraciətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısında olan görüntülərə baxış keçirilmiş, seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair namizəd tərəfindən təqdim edilmiş protokolların surəti ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olan protokol məlumatlarının müqayisəli təhlili aparılmış və səsvermə günü 70 sayılı Neftçala seçki dairəsinin 24, 27, 34, 35, 48 və 49 sayılı seçki məntəqələrində səsvermə prosesində, səslerin hesablanması, səsvermənin nəticələrinə dair protokolun tərtib edilməsi zamanı bu və ya digər şəkildə seçicilərin nəticələrinə təsir edəcək qanun pozuntuları aşkar edilmişdir. Bu səbəbdən də həmin seçki məntəqələrində müəyyən edilmiş qanun pozuntuları seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə seçicilərin iradəsinin müəyyənəlməsinə imkan verməyən hal kimi qiymətləndirildiyindən qeyd edilən seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Araşdırma ilə müraciətdə mübahisələndirilən digər seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış, seçicilərin iradəsinin müəyyənəlməsinə imkan verməyən hallar aşkar edilməmişdir. Bu baxımdan dairə seçki komissiyası mübahisələndirilən qərarda əksər seçki məntəqələri üzrə düzgün nəticəyə gəlsə də, yuxarıda göstərilən seçki məntəqələrinə münasibətdə düzgün nəticəyə gəlməmişdir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsində göstərilir ki, dairə seçki komissiyası və ya Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvermə keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənəlməsinə imkan verməyən qanun pozuntuları seçicilərin iradəsinin müəyyənəlməsinə imkan vermədikdə;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvermə zamanı səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılması seçki məntəqələrinin sayı hə-

min seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şürtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Aparılan araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkonar seçkilərdə 70 sayılı Neftçala seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilən seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı isə seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etmədiyindən, seçki dairəsi üzrə seçkilərin nəticələrinin etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmamışdır.

Beləliklə, 70 sayılı Neftçala seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd V.C.Nağıyevanın müraciəti qismən təmin edilməli, həmin seçki dairəsinin 24, 27, 34, 35, 48 və 49 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi, dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 44/109 sayılı qərar 24, 27, 34, 35, 48 və 49 sayılı seçki məntəqələrinə aid hissədə ləğv edilməsi, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkonar seçkilərdə 70 sayılı Neftçala seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Nağıyeva Vəfa Cəmaloddin qızının 10 sentyabr 2024-cü il tarixli 77 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, seçki dairəsinin 24, 27, 34, 35, 48 və 49 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilsin.

2. 70 sayılı Neftçala seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 44/109 sayılı qərar 24, 27, 34, 35, 48 və 49 sayılı seçki məntəqələrinə aid hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib

Məzahir Pənahov
Arif Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

13.09.2024

COP29 sədrliyi Praqa və Belqrad şəhərlərində görüşlər keçirib

COP29-un baş mütəxirəçisi Yalçın Rəfiyev, sentyabrın 12-13-də Praqada keçirilən ATƏT-in 31-ci İqtisadi-Ekoloji Forumunun iclasında iştirak edib.

Bu barədə COP29-un rəsmi saytında məlumat verilib. İclasda COP29 ilə bağlı Azərbaycanın vizyonu və prioritetləri müzakirə olub. Həmçinin ATƏT-in iqlim dəyişmələri ilə mübarizəyə verdiyi töhfə də müzakirə edilib.

Qeyd edək ki, 12 sentyabrda COP29 Prezidenti Muxtar Babayev Belqrad şəhərində bir sıra işgüzar görüşlər keçirib. Görüşlərdə ikitərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsi və COP29-a hazırlıq məqsədilə davamlı qərarların qəbuluna dəstək məsələləri müzakirə olub.

Xatırladaq ki, noyabrın 11-22-də Bakı şəhərində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişiklikləri üzrə Çərçivə Konvensiyasının 29-cu tərəflər konfransı keçiriləcək.

Vladanka ANDREEVA: "Nəqliyyat sektorunda dəyişiklik edilməmə, emissiyalar ikiqat artacaq"

"Dünyada yanacaq istifadəsi ilə əlaqədar yaranan global istixana qazlarının 4-də 1-i nəqliyyat sektorunun payına düşür və bu sektorda baş verəcək dəyişikliklər Paris İqlim Səzəsinin həyata keçirilməsində əsas rol oynayacaqdır".

"Trend" xəbər verir ki, bunu BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreeva Bakıda "Beynəlxalq Davamlı İnkişaf və İqlim İnnovasiyaları" Forumunda deyib.

Onun sözlərinə görə, nəqliyyat sektorunda dəyişiklik edilməmə, emissiyalar ikiqat artacaq.

"Davamlı hərəkətiliyin inkişafını təşviq etmək məqsədilə BMT nəqliyyat sektoru ilə müxtəlif koalisiya təşəbbüsləri başlandı, bunlara "Ekoloji Təməz Nəqliyyatın Yaradılması Üçün Təşəbbüslər" (ACT) kimi ən böyük global koalisiya da daxildir. Bu təşəbbüslər iqlim dəyişikliklərinə uyğunlaşma və bütün nəqliyyat növlərinin sifir emissiyaya keçirilməsi ilə bağlıdır", - V.Andreeva bildirib.

Eyni zamanda onun fikrincə, nəqliyyat sektorunda emissiyaların kəskin şəkildə azaldılması və aşağı karbon rejiminə keçid üçün innovativ avtomobil texnologiyaları, davamlı bio-yanacaq, inkişaf etdirilmiş infrastruktur, iqlimə uyğun şəhər planlaşdırması, maliyyə və istehlakçıların məlumatlandırılması üzrə təşviq kampaniyaları da vacibdir.

COP29 Yaşıl Zonasının ilk tərəfdaşları açıqlanıb

Qeydiyyatdan keçən tərəflər arasında sənayedə enerji keçidi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan müxtəlif şirkətlər var

Azərbaycanda keçiriləcək COP29-un Yaşıl Zonası üçün ilk rəsmi tərəfdaşlar açıqlanıb. Onların arasında enerji keçidi üzrə tərəfdaş "SOCAR Green", strateji təsir üzrə tərəfdaş "PASHA Holding" və dayanıqlı inkişaf üzrə tərəfdaş "Azersun Holding" kimi Azərbaycan şirkətləri yer alır. Bu tərəfdaşlıq sözügedən şirkətlərin dayanıqlı fəaliyyət və global iqlim hədəflərinə kollektiv sadiqliyini nümayiş etdirir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin (ƏS) Mətbuat ofisindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, yerli tərəfdaşlar Azərbaycanın Milli Öhdəlik Proqramında iştirak edir. Bu proqramın məqsədi COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti tərəfindən təklif olunan məsləhət və təlim sessiyalarında iştirak etməklə, peşəkar bacarıqları və resurslarını idarə olunmasını təkmilləşdirmək üçün iqlim hədəflərinə nail oluması, gələcək ekoloji, sosial və korporativ idarəetmə (ESG) strategiyalarının formalaşdırılması və yerli tərəfdaşlıq meyarlarına uyğunluq baxımından Azərbaycan şirkətlərinin daxili potensialının qiymətləndirilməsidir.

Yaradılan bu imkandan istifadə etməklə COP29 Yaşıl Zonasının tərəfdaşları global iqlim siyasəti ilə bağlı fəaliyyətlərini genişləndirəcək, dayanıqlılıq üzrə səylərini ön plana çıxaracaq və öz əsas biznes sahələrində iqlim fəaliyyətlərini dəstəkləyəcəklər. Bakıda keçiriləcək COP29 tədbirinin tərəfdaşı olmaqla bu şirkətlər ekoloji siyasətlərinin təkmilləşdirilməsində və 1,5 dərəcə Selsi hədəfi baxımından global icmalara dəstək göstərilməsində oynadıqları mühüm həlledici rolü nümayiş etdirə bilirlər.

Yaşıl Zonada COP29 tərəfdaşlarına builki sərəflərdə iştirak edən global şirkətlər də qoşulacaq. Bu şirkətlər arasında iqlim baxımından təmiz məhsul və müvafiq həll variantlarını nümayiş etdirən müxtəlif şirkətlər də yer alır.

Tərəfdaşların birgə səyləri sayəsində Yaşıl Zona iqlim fəaliyyətlərini təşviq üçün bütün maraqlı tərəflərin bir araya gələrkə təcrübə və bilik mübadiləsi apardıqları platformaya çevriləcək. Öz məhsul və xidmətlərini sərəfləyə əsas beynəlxalq şirkətlərlə yanaşı, Yaşıl Zonada həmçinin müxtəlif təqdimatlar, seminarlar, brifinqlər, şəbəkələnmə imkanları və musiqi tədbirləri kimi geniş fəaliyyətləri ehtiva

edən məqsədyönlü proqramlar da keçiriləcək.

Tədbir qatılan şirkətlər üçün yaradılmış imkanlar arasında daha rahat vizual təmas və daha çox fiziki iştirakın təmin olunmasına xidmət edən teatral auditoriya zallarında tədbir keçirmək üçün rezervasiya variantları da mövcuddur. Bundan başqa, ikitərəfli və çoxtərəfli görüş otaqları da əməkdaşlıq, bilik mübadiləsi və şəbəkələnmə imkanlarını təklif edir.

COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Nərimin Çarçalova ilk Yaşıl Zona tərəfdaşlarının elan edilməsi ilə bağlı qeyd edib: "Mən "SOCAR Green", "PASHA Holding" və "Azersun Holding" şirkətlərini Azərbaycanda keçiriləcək COP29 tədbirində Yaşıl Zonanın ilk rəsmi tərəfdaşları kimi salamlayıram. Builki COP beynəlxalq iqlim siyasətlərinin müzakirəsi, iqlim fəaliyyətinin təşviqi və həm dayanıqlı, həm də davamlı gələcək naminə global əməkdaşlıq üçün mühüm platforma olacaq. Yaşıl Zona tərəfdaşlarımız COP29 çərçivəsində bu ambisiyanı həyata keçirməyimizə dəstək baxımından mühüm rol oynayacaqlar və biz faydalı iqlim fəaliyyəti naminə six əməkdaşlıq edəcəyimizə ümid bəsləyirik".

COP29-a tərəfdaşlığımız boyan edən "SOCAR Green" şirkətinin baş direktoru Elmır Musayev bildirib: "SOCAR Green" şirkəti olaraq bizim COP29 ilə tərəfdaşlığımız Azərbaycanı dayanıqlı gələcəyə keçid prosesinə rəhbərlik etmək əzminimizin bariz göstəricisidir. Birlikdə biz icmalın innovativ təməz enerji həlləri ilə gücləndirir, karbon emissiyalarını minimuma endirir və ekoloji məsuliyyəti təşviq edirik. Bu əməkdaşlıq gələcək nəsillərə sağlam planeti miras qoymaq üçün özümüzə götürdüyümüz missiya çərçivəsində atılan mühüm addımdır".

"PASHA Holding" şirkətinin Direktorlar Şurasının sədri müavini Mir Camal Paşayev qeyd edib: "COP29 tədbiri "PASHA Holding" şirkəti tərəfindən həyata keçirilən dayanıqlı fəaliyyətləri baxımından mühüm rol oynayacaq. Bu səbəbdən biz bu il Bakıda keçiriləcək COP29 konfransının strateji təsir üzrə tərəfdaşı olmaqdan qürur duyuruq. Biz daha çox məlumat toplamaq və təcrübə mübadiləsi aparmaq üçün dünya liderləri və maraqlı tərəflərlə çalışmağa, eləcə də daha fəravan və dayanıqlı dünya namına konstruktiv əməkdaşlıq və irəliləyiş imkanlarını araşdırmağa can atırıq".

"Azersun Holding" şirkətinin Müşahidə Şurasının sədri Abdolbari Gözəl bildirib: "COP29 tədbirinin tərəfdaşı olmaq "Azersun" şirkətinin dayanıqlılığa olan sarsılmaz əməkdaşlığının göstəricisidir. İnanırıq ki, global liderlərlə birlikdə çalışmaqla biz əhəmiyyətli dəyişikliyə nail ola və hamımız üçün daha dayanıqlı gələcəyə töhfə verə bilirik. Biz səbirsizliklə COP29 Yaşıl Zonasında keçirəcəyimiz görüş və fəaliyyətləri gözləyirik".

Azərbaycanda təşkil olunan COP29 tədbirinin Yaşıl Zonasında iştirak etmək və tərəfdaş olmaq üçün imkanlar hələ də mövcuddur.

Yaşıl Zona haqqında əlavə məlumat: COP29 Green Zone | 11-22 November 2024

Yalçın RƏFİYEV: "Azərbaycan iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə məsələsində inklüzivliyi və əməkdaşlığı təşviq edir"

Azərbaycan Respublikasının ATƏT yanında Daimi Nümayəndəliyinin təşkilatlığı ilə Praqada ATƏT-in 31-ci İqtisadi və Ətraf Mühit Forumu çərçivəsində "COP29: ambisiyanın genişləndirilməsi və fəaliyyət təşviq edilməsi vasitəsilə iqlim dəyişikliyi çağırışları ilə mübarizədə həmrəylik və birliyin təşviq edilməsi" adlı yan tədbir təşkil olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ATƏT-in İqtisadi və Ətraf Mühit Komitəsinin sədri, Avstriyanın ATƏT yanında daimi nümayəndəsi Florian Raunig moderatorluğu ilə keçiriləcək tədbirdə Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini, COP29 üzrə baş danışıqçı Yalçın Rəfiyev də iştirak və çıxış edib.

Nazir müavini iqlim dəyişikliyi global mənfəti təsirləri barədə söz açaraq cari ilin noyabrında ölkəmizin BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının 29-cu Tərəflər Konfransına (COP29) evsahibliyi edəcəyini bildirib, COP29-a hazırlıq çərçivəsində aparılan danışıqlar prosesinin hazırkı statusu, Azərbaycan tərəfindən irəli sürülmüş 14 təşəbbüs və onların təşviqi istiqamətində aparılan işlər, dövlətimizin enerji keçidi və iqlim siyasəti barədə məlumat verib.

Azərbaycanın iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə xüsusunda inklüzivlik və əməkdaşlığı təşviq etdiyini vurğulayan Y.Rəfiyev COP29 Sədrliyinin bir çox tərəfdaşa sıx təmasda olduğunu bildirdi.

ATƏT nümayəndəsi B.Djusupov iqlim dəyişikliyi mövzusunda ATƏT-in diqqət mərkəzində olduğunu, bu istiqamətdə bir sıra öhdəliklərin mövcudluğuna istinad edərək təşkilat tərəfindən bu sahədə aparılan fəaliyyət barədə məlumat verib, ATƏT-in COP29-da iştirak planlarından danışdı.

Tədbir çərçivəsində ATƏT-in iştirakçı dövlətlərinin nümayəndələrinin fikirləri dinlənib, sualları cavablandırılıb. İştirakçılar tərəfindən iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə ölkələr arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi, etimadın qurulması və global səylərin artırılması Azərbaycan sədrliyinin verdiyi töhfənin əhəmiyyəti vurğulanı, bu fəaliyyətdə ölkəmizə uğurlar arzulandı.

Qeyd olunmalıdır ki, İqtisadi və Ətraf Mühit Forumu ATƏT-in iqtisadi ölçüsünün illik əsasda keçirilən ən böyük tədbirdir. Forum təşkilatın iqtisadi və ətraf mühit istiqamətində ümumi iştirakçı dövlətlərin öhdəliklərinin nəzərdən keçirilməsi və bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsi istiqamətində aparılan fəaliyyətin müzakirəsi üçün platformadır.

Odlar ölkəsində Sürət zirvəsində

FORMULA 1
QATAR AIRWAYS
AZERBAIJAN
GRAND PRIX
2024
13-15 SEPTEMBER

"Formula-1" və "Formula-2" yarışlarının sıralama turunda qaliblər bəlli olub

Azərbaycan Qran-prisində "Formula-1" və "Formula-2"nin birinci sərbəst yürüşündə qaliblər bəlli olub.

Belə ki, "Formula-1" sərbəst yürüşündə hər biri iki pilotdan ibarət 10 komanda mübarizə aparıb.

Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yürüşdə "Red Bull"un niderlandlı pilotu Maks Ferstappen birinci olub. "Mercedes"in britaniyalı pilotu Luis Hamilton ikinci, "Red Bull"un digər sürücüsü meksikalı Serxio Peres üçüncü pillədə yer alıblar.

Həmçinin saat 15:00-da "Formula-2"nin birinci sıralama turu keçirilib. 30 dəqiqə davam edən yürüşdə "Trident" komandasının niderlandlı pilotu Riçard Versçor birinci olub.

"ART Grand Prix"nin fransız sürücüsü Viktor Martins ikinci, "Prema"da çıxış edən italyalı Kimi Antenolli üçüncü sırada qərarlaşıb. Yarışda 11 komanda mübarizə aparıb.

Azərbaycan Qran-prisinin qlobal izləyici kütləsinin rekord həddə çatacağı gözlənilir

"Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinin qlobal izləyici kütləsinin rekord həddə çatacağı gözlənilir. Bakı Şəhər Halqasının Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yarış 300-ə yaxın media nümayəndəsi işıqlandıracaq. Bunların 200-ə yaxını beynəlxalq jurnalistlərdir. Dünya media nəhəngləri "Sky Sports", "Motorsport", "Canal+", "Netflix", "The Sun" və digərləri bu sırada yer almaqla 3 gün ərzində həyəcanlı Bakı yarışını bütün dünya ilə paylaşacaq.

Tədbirin promoteri "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkəti tərəfindən qurulmuş, hazırda 450 nəfərlik tutumu olan Media Mərkəz jurnalistlərin artıq ixtiyarındadır. Yarış həftəsi, çərşənbə günündən etibarən fəaliyyətə başlayan Mərkəzdə yerli və xarici media mənsubları Media Akkreditasiya Mərkəzinin, Media Mərkəzinin xidmətlərindən faydalanır. Həmçinin mərkəzdə komandaların mətbuat konfransları keçirilir. Jurnalistlər sorğularını Mərkəzin qəbul-sorğu masalarına yönəldə bilərlər. Media Mərkəzi Beynəlxalq Avtomobil Federasiyasının tələblərinə uyğun qaydada təsis edilir.

Qeyd edək ki, 2023-cü il "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinin televiziya və sosial media platformalarından 90 milyon insan izləyib. "Formula-1" tərəfindən təqdim edilən rəsmi statistikaya əsasən, 2022-ci ildə bu rəqəm 59 milyon olub. Azarkeş və turist sayında, eyni zamanda bilet satışlarındakı göstəricini nəzərə alaraq, bu il Azərbaycan Qran-prisinin qlobal izləyici sayında da daha bir rekordla imza atılacağı istisna deyil.

Serxio PERES: "Bakıdakı yarış mənim üçün daha yaxşı olmalıdır"

"Düşünürəm ki, bu haftasonu mənim üçün daha yaxşı olmalıdır".

"Report"un məlumatına görə, bunu "Formula-1" üzrə dünya çempionatında çıxış edən "Red Bull" pilotu Serxio Peres Azərbaycan Qran-prisi ilə bağlı danışarkən deyib.

Meksikalı sürücü Bakıdakı yarışda özünü inandığını söyləyib: "Montsadaqı yarış çox çətin idi. İndi isə inamım böyükdür".

Peres şəhər treklarında uğurlu çıxış etməsinə də toxunub: "Keçmişdə nə etdiyiniz heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu, tamamilə yeni çağırışdır".

500 milyondan çox azarkeşin nəbzi Bakı ilə vurur

Bakı daha möhtəşəm bir tədbirə - "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinə evsahibliyi edir. Bu gün sürət sevərlər planetin ən güclü 11 komandasının və 13 müxtəlif ölkədən 22 pilotun özmar mübarizəsini şahidi olacaqlar.

Yarışın keçirildiyi Bakı Şəhər Halqası bözi xüsusiyyətə görə digər "Formula-1" treklarından seçilir. Şəhərin müasirliyi ilə tarixliliyini özündə birləşdirən Bakı Şəhər Halqası şəhər trekidir və digərləri ilə müqayisədə burada maksimal sürətin növbəti dəfə 340 km/saat qeydə alınacağı gözlənilir.

"Formula-1"i maraqlı edən ən vacib amillərdən biri də çempionatda istifadə olunan avtomobillərin texniki göstəriciləridir. 1950-ci ildə keçirilən "F1" üzrə ilk dünya çempionatında azarkeşlər İkinci Dünya müharibəsindən əvvəl istehsal olunan avtomobillərin yarışını izləyiblər. Bu bolidlərin mühərriki öndə, təkərləri isə ensiz və dişli idi. Avtomobillər 1,5 litrlik kompressor və ya 4,5 litrlik normal aspirat mühərriklə işləyirdi. Sonradan hər il istər yarış qaydaları, istərsə də avtomobillərin texniki göstəriciləri və dizaynında müxtəlif dəyişikliklər edilib. Mühərrikin həcmi, avtomobilin sürəti və təkərlər müasir dövrün tələblərinə uyğun dəfələrlə yenilənib.

"Formula-1" yarışlarında diqqətçəkmə məqamlardan biri də mühərriklərin daha güclü və səssizliyi olub. Belə ki, 2014-cü ildən bəri 2,4 litr həcmindəki V8 əvəzinə, 1,6 litrlik hibrid V6 mühərriklərdən istifadə edən istehsalatçıların təbii olaraq limitlərin ləğv edilməsindən sonra "Mercedes"lə fərqi aradan qaldırmaq planlaşdırırlar. Yeniliklərdən sonra "Reno" və "Honda"nın təxminən 70 at gücü daha artıq qüvvə əldə etdiyi, "Mercedes"nin isə 1000 at gücü səddinə çatdığı ehtimal edilir. İki çıxışı olan yeni mühərriklər, həm də daha çox səs çıxarır. Təqvimdə yarış

sayının 21-ə çatması ilə hər maşın 4 əvəzinə, 5 mühərrikdən istifadə edə bilər.

Son illərin yeniliklərindən biri də təkərlərlə bağlıdır. "Pirelli" şirkəti yeni mövsüm üçün ultra yumşaq təkərlər hazırlayıb. Bu təkərlər maşınların daha sürətli hərəkətinə şərait yaradır. Builki dünya çempionatında da "Formula-1" bolidləri və təkərlərinin bir qədər enlənməsi səbəbindən iki il əvvəl nisbətən daha yüksək sürətin olması gözlənilir. Keçən mövsüm maksimal sürət saatda 378 kilometr olduğu halda, bu dəfə də o qədər və ya bir qədər az sürətin olması gözlənilir. 2016-cı ildə

Bakıda keçirilən "Formula-1" yarışında dövrə rekordu, yəni 6 kilometrlik dövrənin qət edilməsi 1 dəqiqə 46 saniyə olmuşdu.

Bakı Metropoleninin iş rejimi iki saat uzadılıb

"Formula-1" Azərbaycan Qran-prisi ilə əlaqədar Bakı Metropoleninin iş rejimi dəyişdiriləcək.

"Bakı Metropoleni" QSC metropoleninin iş rejiminin uzadılması ilə bağlı yarış təşkilatçısı olan "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkətinin müdiriyyətinə müraciətə müraciətə cavab verib:

"Avtomobil yürüşü günlərində şəhər mərkəzində keçiriləcək kütləvi-mədəni tədbirlərə görə, sentyabrın 13-dən 14-nə və 14-dən 15-nə keçən gecələr Bakı metropoleninin iş rejimi iki saat uzadılacaq. Şənbə və bazar günlərinə keçən gecələr isə metropolenin bütün stansiyalarının qapıları gecə saat 02:00-a qədər girişə açıq olacaq. Sərnişinlər stansiyalar üzrə mənzil başına çatdırılaraq qədr xətərlərdə qatarların hərəkəti təmin ediləcək".

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Şəhid ailələri və qazilər "Formula-1" yarışlarının fəxri qonaqlarıdır

Hər il 30 mindən çox azarkeşin canlı izlədiyi "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisi yenidən yarış həvəskarlarını tribunalarında qarşılayır.

Bakı Şəhər Halqasından (BŞH) AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, ötən il olduğu kimi, bu il də möhtəşəm Bakı yarışına Vətən müharibəsində xalqımıza tarixi Qələbəni bəxş edən qəhrəman şəhidlərimizin ailə üzvləri və qazilərimiz fəxri qonaq qismində dəvət olunublar. Onlar "Formula-1" Qatar Airways Azərbaycan Qran-prisi 2024"ü 3 gün ərzində canlı izləyə biləcəklər.

Artıq üçüncü ildir ki, bu möhtəşəm idman tədbirinə dəvət olunan fəxri qonaqlarımız builki yarış Azneft və Qız qalası tribunalarından izləyirlər.

44 günlük Vətən müharibəsi dövründə şücaət göstərmiş qəhrəman şəhidlərimizin ailə üzvlərini və qazilərimizi mötəbər idman yarışında, Bakı Şəhər Halqası azarkeşləri sırasında görmək qürurvericidir.

Sərbəst yürüşdə qəzalar baş verdi

Bakı Şəhər Halqasında keçirilən "Formula-1" yarışlarının birinci sərbəst yürüşündə növbəti qəza baş verib.

Yürüşdə "Uilyams Reysinq" komandasının argentinalı pilotu Franko Kolapintonun bolidi döngədə təhlükəsizlik maneəsinə çırpılıb və qırmızı bayraq qaldırılıb.

Daha əvvəl "Ferrari"nin monokolu pilotu Şarl Lekler qəza törədib.

"Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinin birinci sərbəst yürüşündə qəza baş verib.

Yürüş zamanı "Ferrari"nin monokolu pilotu Şarl Leklerin bolidi döngədə təhlükəsizlik üçün qoyulmuş maneəyə çırpılıb.

Qəza 15-ci döngədə baş verib. Avtomobil trasdan çıxarılıb. Qeyd edək ki, sərbəst yürüşdə 10 komanda mübarizə aparır.

DİN "Formula-1" yarışları zamanı azarkeş zonasına gətirilməsi qadağan olunan əşyaların siyahısını açıqlayıb

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) Bakıda təşkil olunan "Formula-1" Qatar Airways Azərbaycan Qran-pri 2024" yarışları zamanı azarkeş zonasına gətirilməsi qadağan olunan əşyaların siyahısını açıqlayıb. Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ictimai asayişə potensial zərər və zədə gətirə biləcək əşyaların yarışları zamanı azarkeş zonasına, yarışların keçirildiyi məkana gətirilməsi qadağandır.

Həmçinin:

- Heyvanlar (fiziki məhdudiyyətli insanlara yardım göstərən xidməti heyvanlar istisna olmaqla);
- Spirtli içkilər, su qabları və hər növ içki qablaşdırıcıları (qadağa uşağ üçün olanlara aid deyil);
- Qidalara və içkilərə (qadağa uşağ üçün olanlara aid deyil);
- Odlu silah, soyuq silah və digər qeyri-döyüş silah oxşarları, fişənglər, alovlandırıcılar;
- Lazer işıqları, rolik, skeytbord, seqvey, velosiped, skuter;
- Oturacağın altına yerləşməyən iri əşyalar, oturmaqalar və əyləşmək üçün digər ləvazimatlar (fiziki məhdudiyyətli istisna olmaqla);
- Dronlar və digər uçuş cihazları;
- Məqafon və buna oxşar cihazlar daxil olmaqla səs gücləndiriciləri və musiqi alətləri;
- Soyuducu qutular, piknik üçün səbətlər;
- Provokativ rəmlər və şəkillər, dini, siyasi ifadələr və şüarlar, təhqiredici banerlər və əşyalar;
- İri əşyalar və bel çantaları;
- Tutacağı 1 metrden uzun olan bayraqlar və çətilər;
- Peşəkar video çəkmə cihazları və obyektiv 30 sm-dən uzun olan fotokameralar yarışları zamanı azarkeş zonasına gətirilməsi qadağan olunan əşyaların siyahısına daxildir.

Qeyd edək ki, dünən Bakının sayca səkkizinci dəfə evsahibliyi edəcəyi "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinə start verilib. Yarışın ilk günündə "Formula-1" və "Formula-2" üzrə sərbəst yürüş və sıralama turu təşkil olunacaq. Sentyabrın 14-də "Formula-1" üzrə sərbəst yürüş və sıralama turu, "Formula-2" üzrə sprint yarışları keçiriləcək. Nəhayət, sonuncu gün - ayın 15-də əsas yarış baş tutacaq.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Avropa İttifaqının mövqeyi təəccüblü deyil

Bu təsisat Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasından əl çəkmək istəmir

"Avropa Şurasının İsgəncənin və Qeyri-insani, yaxud Ləyaqətli Alçaldan Rəftar və ya Cəzanın Qarşısının Alınması üzrə Komitəsinin 2 ay əvvəl, 3 iyul tarixli icimai bəyanatının Avropa İttifaqı tərəfindən yenidən gündəmə gətirilməsi açıq qərəzdir və qurumun Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasından əl çəkmək niyyətində olmadığını göstərir. Təbii ki, Azərbaycan üçün Avropa İttifaqının bu mövqeyinin heç bir siyasi-hüquqi əhəmiyyəti yoxdur və biz təşkilatın bu davranışını qeyri-obyektiv və ədalətsiz cirkab kampaniyasının bir hissəsi, habelə Avropa İttifaqının özünü ifşası kimi qəbul edirik".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə hüquqşünas Bəhriz Məhərrəmov deyib. O bildirib ki, Avropa İttifaqının 2 ay əvvəlki bəyanatına istinad etməsi həm də onu göstərir ki, bu təsisat Azərbaycanın global miqyasda artan imkan və nüfuzu, habelə dəyişən yeni realiaqlar və Prezident İlham Əliyevin formalaşdırdığı konfiqurasiya fonunda, sözün əsl mənasında, aciz qalıb. Əks halda Avropa Şurasının heç bir realiaqla əks etdirməyən və 2024-cü ilin yanvarında AŞPA tərəfindən Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərini ratifikasiya etməmək barədə qərarlı qərarının davamı kimi qəbul edilən, iyul ayının 4-də Azərbaycanın aidiyyəti strukturları tərəfindən bənd-bənd cavablandırılan və saxta əsaslarla söykənməsi sübut edilən bir sənədə istinad etmək məcburiyyətində qalmadı. Azərbaycan hökuməti Avropa Şurasının İsgəncənin və Qeyri-insani, yaxud Ləyaqətli Alçaldan Rəftar və ya Cəzanın Qarşısının Alınması üzrə Komitəsinin ölkəmizlə bağlı icimai bəyanatından təəssüfünə ifadə etmişdi. Azərbaycan haqlı olaraq hesab edirdi ki, "İsgəncənin və qeyri-insani və ya ləyaqətli alçaldan rəftarın və ya cəzanın qarşısının alınması haqqında" Avropa Konvensiyasının tələblərinə zidd olaraq Bakının rəsmi razılığı olmadan 2022-ci ildə Azərbaycana edilən xüsusi sərəf və bu sərəfin yekunları üzrə hazırlanmış hesabat ilk növbədə elə həmin o beynəlxalq sənədin pozuntusudur və ölkəmizlə bağlı qəbul edilmiş qərar isə presedent olmayan, indiyədək müvafiq mexanizmin on yanlısı addımıdır. "Tək Azərbaycanda deyil, bütövlükdə Avropa yurisdiksiyasında hüquqi çətinlik yaradan və qeyd etdiyimiz kimi, presedent olmayan belə bir addımın ardınca ortaya çıxan hüquqi suallar fonunda Avropa İttifaqının yenidən bu yanlışlığa bilərəkdən istinad etməsi və 2 ay əvvəl uğursuzluqla başa çəkmə kampaniyasını təkrar dirçəldilməsinə yönəlik addımlar, təbii ki, bütövlükdə insan haqları, isğəncə, yaxud ləyaqətli alçaldan rəftar və ya cəzanın qarşısının alınması istiqamətində müsbət heç nə vəd etmir. Görünən odur ki, Avropa İttifaqı Avropa Şurasının adçıqkılən komitəsinin etdiyi kimi, insan haqları amilindən, xüsusən indiki halda insan ləyaqətini alçaldan rəftar və ya cəza kimi məsələlərdən siyasi məqsədlərlə istifadə etməkdə qərarlıdır. Bu komitənin qərarına 2 ay sonra "məmnuniyyət" və "həvəs" istinad edən Avropa İttifaqının səmimi niyyətində o zaman şübhə etməzdik ki, bu təsisatların, xüsusən Aİ-nin üzvlərində, əlverişli bu birlikdə aparıcı mövqeyə sahib olmağa çalışan və bir sıra hallarda təsisatların qərarlarına birmənalı şəkildə təsir edən Fransa da bu qəbildən çoxsaylı cinayətlər və pozuntular törətdirməsinə münasibət bildirirdi. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı bəyanatda da ifadə olunduğu kimi, Fransada "sarı jiletli" aksiyasında etirazçıların kütləvi şəkildə öldürülməsi, o cümlədən Parisin neokolonial siyasəti nəticəsində doniştirən ərazilərdə yerli əhaliyə qarşı isğəncələr, barəsində cinayət təqibi başlanğıc çoxsaylı faktlar fonunda rüşvətçilik, korrupsiya hallarının yayılması, islamofobiya və müsəlmanlara qarşı hücum faktları, ötən il məhz fransız olmadığına görə Fransa vətəndaşlarının öldürülməsi faktları fonunda Avropa İttifaqı sursusa, bu gün həmin təsisatın təşkilatı üzv olmayan bir dövletdə vəziyyətə bağlı hər hansı bəyanatı qəbul edilməz və gülcükdür", - deyərək əlavə edib.

Ekspert qeyd edib ki, Avropa İttifaqının bəyanatı terrorçuların, xüsusən əli azərbaycanlıların qanına batmış və törətdikləri müharibə cinayətlərini, ekodid, urbid və kultrid əməllərini rəsmən etiraf etməsi şəxslərin müdafiəsinin hədəfləyir, bu, əslində, təsisatın həmin cinayətlərə haqq qazandırdığı və cinayətkarları açıq formada dəstəklədiyi anlamına gəlir. Əslində, bu da bizə təəccübləndirəndir, çünki Azərbaycanın Vətən müharibəsindən sonra yaratdığı realiaqlar fonunda Qarabağda 2023-cü ilin sentyabr ayına qədər mövcud olmuş separatçı rejimin əsas maliyyə və hərbi təchizatlarından biri məhz Avropa İttifaqı, xüsusən Fransa olmuşdu. Bu gün görünən realiaqlardan ibarətirdi ki, Avropa İttifaqı qeyd olunan mövqeyini ifadə etməkdən çəkinmir və açıq şəkildə Ermənistanla baş qaldırması revanşist niyyətlərin daha da təhrik olunması, bölgədə 4 il əvvələ qədər mövcud olmuş münaqişəli situasiyanın yenidən hakim status-kvoya çevrilməsi üçün "söylərin" osirgəmir. Avropa İttifaqının bu mövqeyi bizim üçün təəccüblü deyil, lakin global birləşən ləyaqətli üzvü kimi Azərbaycan insan haqları, demokratiya və digər təməl ümumbəşəri hüquqların imperialist niyyətlər, habelə Fransa kimi neokolonialistlərin təvəvzkar maraqlarının ələtinə çevrilməsinə təhlükəli və yolverilməz hesab edir. Bu gün Avropa İttifaqının Ermənistanla insanların fundamental hüquq və azadlıqlarının pozulması, siyasi təqiblər, o cümlədən məhz fəaliyyətinə görə həbs edilən şəxslərin əzəldən məhrum etmə yerlərində həyatlarını itirməsi, ölkədə bir çox sferada açıq formada siyasi təqiblər fonunda cəzası, yaxud Ermənistanla insan haqları və demokratiya adına çoxsaylı pozuntuları görməzdən gəlməsi bir daha onu göstərir ki, bu təşkilat nə digər bir təsisatın insan haqları ilə bağlı bəyanatlarını dəstəkləməyə, nə də özü müstəqil şəkildə bu istiqamətdə fikir söyləməyə haqqına malikdir.

B.Məhərrəmov vurğulayıb ki, Azərbaycanın suveren, tam müstəqil, regionda əsas diktaedici hərbi-siyasi gücə çevrilməsi Avropa İttifaqının, yaxud digər qərəzli beynəlxalq subyektin ölkəmizə münasibətdə təvəvzkar məqsədlərə xidmət edən hər hansı mövqeyi, bəyanatı, yaxud təzyiqli cəhdini heçə endirir. Bu mənada Avropa İttifaqının 11 sentyabr tarixli qərəzli bəyanatını Avropa Şurasının müvafiq komitəsinin 3 iyul tarixli sənədi ilə eyni tale gözləyir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

"Xristian klubu" nun məkri "Səlibçi birlik" Azərbaycanın uğurlarını həzm edə bilmir

Azərbaycanın zəngin enerji resursları, müstəqil siyasəti, artan nüfuzu, hərbi gücü ilə dünyanın diqqət mərkəzində olması Qərbdəki bəzi dairələri narahat etməkdədir. Bu səbəbdən də bəzi qüvvələr Avropa İttifaqı, Avropa Şurası Parlament Assambleyası və digər təsisatlar vasitəsilə ölkəmizə hücumlar təşkil edirlər.

Demək olar ki, "xristian klubu"na çevrilən bu təşkilatlar sözdə Azərbaycanın müstəqil siyasətini dəstəkləsələr də, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatı məsələsində ölkəmizə "elçi düşüb" təşəkkür etsələr də, yenə öz mərkəzlərindən əl çəkə bilmirlər.

Son müşahidələr göstərir ki, bəzi dairələr, konkret olaraq Avropa Parlamenti bu gün Azərbaycanda vətəndaş qarşudurnmasının olmasını, tez-tez hakimiyyətin dəyişməsinə, ölkənin əsl, vassal vəziyyətinə düşməsinə arzulayır. Bu qərəzli yanaşma isə Azərbaycanla qarşı səlib yürüdürlən davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Əminliklə deyə bilərik ki, müharibələrə, işğallara, insan iztirablarına, ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə etnik və dini simpatiya əsasında yaranan irqçi, islamofob, azərbaycanfob Avro-

pa Parlamenti Avropanın utanc mənbəyidir. Bu təşkilatlar sözdə Azərbaycanın müstəqil siyasətini dəstəkləsələr də, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatı məsələsində ölkəmizə "elçi düşüb" təşəkkür etsələr də, yenə öz mərkəzlərindən əl çəkə bilmirlər.

Son müşahidələr göstərir ki, bəzi dairələr, konkret olaraq Avropa Parlamenti bu gün Azərbaycanda vətəndaş qarşudurnmasının olmasını, tez-tez hakimiyyətin dəyişməsinə, ölkənin əsl, vassal vəziyyətinə düşməsinə arzulayır. Bu qərəzli yanaşma isə Azərbaycanla qarşı səlib yürüdürlən davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Əminliklə deyə bilərik ki, müharibələrə, işğallara, insan iztirablarına, ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə etnik və dini simpatiya əsasında yaranan irqçi, islamofob, azərbaycanfob Avro-

pa Parlamenti Avropanın utanc mənbəyidir. Bu təşkilatlar sözdə Azərbaycanın müstəqil siyasətini dəstəkləsələr də, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatı məsələsində ölkəmizə "elçi düşüb" təşəkkür etsələr də, yenə öz mərkəzlərindən əl çəkə bilmirlər.

"sapı özümüzdən olan baltalar", yəni məhv edilmiş "5-ci kolon"un sradan çıxması səbəbindən qoca qitə Azərbaycan daxilində heç bir qarşıdurma, araqarşıdırma hallarını həyata keçirə bilmir. Bu da təbii ki, onları çox məyus edir.

Bir tərəfdən "5-ci kolon" axtarışında olan dairələr, digər tərəfdən Ermənistanın sülh müqaviləsini imzalamasına imkan vermirlər. Çünki yaxşı bilirlər ki, əgər bu, baş versə, regionda maraqları tamamilə məhv olacaq. Başa düşürlər ki, Cənubi Qafqazda sülh olarsa, ölkələr təhlükəsizliklərini gücləndirərlər,

başqa qüvvələrin buraya girməsi mümkün olmayacaq.

Həmin dairələr unutmalıdırlar ki, bu gün Azərbaycanla hədə, təhdid dili ilə danışmaq mümkün deyildir. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, kimsə artıq Azərbaycanla hədə-qorxu, təhdid dili ilə danışa bilməz. Aİ-nin, AP-nin, AŞPA-nın hər hansısa "qətnaməsi", "qəran" ilə Azərbaycana təsir göstərməsi qeyri-mümkündür. Çünki Azərbaycan güclüdür və hər zaman ədalətdir. Ədalət isə daim zəfər çalır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Metyu BRAYZA: "ABŞ istəyir ki, strateji əhəmiyyətli regionlar, o cümlədən Cənubi Qafqaz daha çox onunla əməkdaşlıq etsin"

"Fikirimcə, hazırda Bayden administrasiyası Avropa İttifaqı ilə birlikdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Rusiya ordusunun ölkəsində olmasını və Ermənistanı müdafiə etməsinə artıq istəməməsi ilə bağlı addımlarını alqışlayır".

Bu sözləri AZƏRTAC-ın açıqlamasında ABŞ-nin Azərbaycandakı sabiq səfiri, ATƏT-in Minsk qrupunun keçmiş həmsədri, Ceymstaun Fondunun İdarə Heyətinin üzvü Metyu Brayza ABŞ-nin Ermənistanla münasibətləri və USAID-nin İrəvanı yardımını iki dəfə artırması ilə bağlı açıqlamasında deyib.

O qeyd edib ki, Nikol Paşinyanın Ermənistanın gələcəyinin Rusiyanın dominant olduğu Avrasiya iqtisadi zonasında deyil, Avropa və ABŞ-nin, Qərbin yanında olduğunu açıqlayıb. "Bu, Aİ ilə birlikdə ABŞ tərəfindən müsbət qarşılımb. Çünki ABŞ istəyir ki, strateji əhəmiyyətə malik regionlar, o cümlədən Cənubi Qafqaz daha çox onunla əməkdaşlıq etsin. Bu, bizim marağımızdır. Hər hansı bir ölkənin lideri bizimlə olduqunu desə və əslirə boyu ölkəsində hökmranlıq edən Rusiyanın əleyhinə

olduğunu bildirsə, bu, mühüm geosiyasi inkişafdır", - deyərək ekspert bildirir. Metyu Brayza deyib ki, ABŞ və Fransada Ermənistanla həmişə yaxşı münasibətlər quran erməni diasporu da var və bu da İrəvan üçün siyasi əhəmiyyət kəsb edir. Ermənistan lideri böyük riskə gedərək köhnə Qarabağ klanında kök salmış bir çox biznes dairəsinə və siyasi elitaya əsas verir. Buna görə də Ermənistan ABŞ və Avropa İttifaqından daha çox yardım görür.

Metyu Brayza əlavə edib ki, Fransa və ya Brüsselin əksinə ABŞ-də daha çox insan başa düşür ki, Azərbaycanın ötən ilin sentyabrında apardığı əməliyyatı beynəlxalq hüquq çərçivəsində legitim idi

və ərazi bütövlüyünü tam bərpa etməyə xidmət göstərirdi. Ekspertin sözlərinə görə, bu, separatçı siyasi rejimi ləğv etmək və Ermənistanı 2020-ci il 10 noyabr tarixli Bəyanat əsasında öz qoşunlarını Azərbaycan ərazisindən çıxarmaq üçün üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməyə məcbur etmək üçün idi. Sabiq səfir bildirib ki, hamıya məlum olduğu kimi, hətta Ermənistan qanunu şəkildə o zaman və indi daha açıq şəkildə Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanınır. "Beləliklə, mənim üçün nəticə odur ki, Vaşinqton öz nöqteyi-nəzərindən bəlləşdirilmiş yanaşma sərəgilməyə çalışır. Yəni indiki halda Ermənistan böyük strateji riskə gedir və Vaşinqton ona kömək etməyə, İrəvanın bu riski qəbul etməsinə yardım göstərmək istəyir. Bununla yanaşı, Vaşinqton Azərbaycanla münasibətləri yaxşılaşdırır. Bu baxımdan Dövlət katibi Blinkenin Prezident İlham Əliyevlə telefon danışıqlarını qeyd etmək olar. Lakin Brüsselə Azərbaycanla münasibətləri yaxşılaşdırmaq istəyinin olduğunu hiss etmirəm. Amma Azərbaycan 2027-ci ilə qədər Avropa İttifaqına təbii qaz ixracını iki dəfə artıracaq. Sonra təbii ki, Avropa İttifaqı, şirkətlər bunun əvəzinə ödəyəcək", - deyərək əlavə edib.

Qazaxıstanlı publisist: "Ermənistanın silahlandırılması revanşizmi qızıqdır"

"Azərbaycan torpaqlarının 30 illik işğal dövründə bir sıra dövlətlər, xüsusən də ABŞ Ermənistanı dəstəkləyib. Bu, Azərbaycanı məcbur edib ki, ərazilərini öz gücü ilə azad etsin".

Bu sözləri AZƏRTAC-ın tanınmış qazax yazıçısı və publisisti, icimai xadimə Nasihə Kenjina deyib. O əlavə edib:

"Hazırda Ermənistanla silahlandırılması əhəmiyyətli qızıqdır. Davamlı sülhə

nail olmaq üçün Fransa, Hindistan və digər dövlətlərdən Ermənistanla hərbi dəstəyi dayandırmaz lazımdır. Belə bir addım Ermənistanı Azərbaycanla sülh axtarmağa sövq edə bilər".

Nasihə Kenjina diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanın azad etdiyi torpaqlarda əsas problemlərdən biri də işğal zamanı ermənilər tərəfindən minalanmış ərazilərdir. Publisist qeyd edib: "Ermənistan minalanmış

sahələrin xəritələrini təqdim etmir, bu da insan tələfatına səbəb olur. Bu, Azərbaycana və onun xalqına zərər vermək üçün qəsd edilir".

N.Kenjina bildirib ki, Azərbaycan sülhə can atır və bununla bağlı çoxsaylı danışıqlar aparır, lakin xarici qüvvələr sülhün əldə olunmasına mane olur. Fransa və ABŞ kimi ölkələr bu münaqişədə öz maraqlarını güdürürlər. Lakin xarici qüvvələrin müdaxiləsi

Azərbaycan uğurları ilə Qərbin ermənipərəst dairələrini də məğlub edir

Respublikamız çox mötəbər beynəlxalq tədbir ərəfəsindədir. İki aydan sonra Bakıda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) keçiriləcək. Bu beynəlxalq tədbir diqqətli iqlim məsələlərinə yönəltməklə yanaşı, həm də Azərbaycanı bir daha dünyaya tanıdaq, respublikamızın inkişaf nümunələrinin möhtəşəm təqdimatına çevriləcək.

Məkrli planlar həmişə iflasa uğrayıb

Görünən həm də odur ki, Azərbaycanın uğurları, global səviyyədə aktualıq kəsb edən problemlərin həllinə verdiyi dəyərli töhfələr Qərbin erməni təəssübünü çəkən, anti-Azərbaycan mövqeyi təşkilatlarının, o cümlədən özünü siyasətçi hesab edən siyasi dəlləllərinin küçünə bira salıb. Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinin Azərbaycanla dair açıqladığı sərəfət xəbərdarlığı, Almaniya parlamentinin deputatı Frank Şvabenin ölkəmizə qarşı əsassız və qərəzli açıqlamaları çıxış etməsi bunu bir daha təsdiq edir.

Qərbdən ölkəmizə qarşı bu tipli hücumların olması, əslində, bizim üçün yenilik deyil. Azərbaycanın nailiyyətləri, inkişaf etməkdə olan dövlətlərin sırasında öncüllükdən olması, müstəqil siyasət yürütməsi, hüquqi və demokratik inkişaf yolunda qazandırdığı uğurlar uzun müddətdir ki, Qərb siyasi dairələrində qısqancılıq və xəbisliklə qarşılanır. Xüsusən Azərbaycanın beynəlxalq səviyyəli tədbirlərdə uğurları imza atdığı dövrlərdə ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyalarının şahidi olmuşuq. Məsələn, Bakıda 2012-ci ildə keçirilən "Avroviziya" müsabiqəsi, 2015-ci ildə keçirilən I Avropa Oyunları, 2017-ci ildə keçirilən IV İslam Həmrəyliyi Oyunları zamanı Qərb siyasi mərkəzləri Azərbaycanın uğurlarına kölgə salmaq üçün çıxmadıqları oyunlar qalmamışdı.

Ölkəmizə qarşı bu məkrli fəaliyyət demək olar ki, bütün illərdə fasiləsiz olaraq davam etdirilib. Azərbaycan torpaqlarının işğal edilməsinə, bir milyonda artıq soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsinə və biganə qalan Qərb təşkilatları erməni lobbisindən aldıkları sərəfətlər əsasında ölkəmizə qarşı əsassız və qərəzli fəaliyyətə ortaya qoyublar.

Azərbaycanı yolundan döndərmək mümkün deyil

Azərbaycan güclü dövlətdir və ona görə də bu riyakarlıqlar Azərbaycanı yolundan döndərə və öz milli maraqlarını təmin etməyə əngəl ola bilməyib. Qərbin bəzi dairələri Azərbaycanı nə qədər hədəfə alsalar da, respublikamız uğurlarının sayını itdirməyə qadir deyil. 4 il əvvəl Vətən müharibəsində qazandıqımız qələbə, bir il əvvəl isə antiterror tədbirlərinin nəticəsi olaraq torpaqlarımızda erməni separatizminin son qoyulması ilə Azərbaycan həm də Qərbin bəli siyasi dairələrini cəzalandırıb.

Başda Fransa olmaqla Qərbin erməni təəssübünü çəkən dairələrinin Azərbaycanın qələbəsini və erməni separatizminə son qoymasını həzm edə bilmədikləri məlumdur. Ona görə də son dörd ildə Avropa Parlamenti ölkəmizə qarşı sayızsız-hesabsız qətnamələr qəbul edib. O cümlədən AŞPA-da Almaniya tərəfinə olan deputat F.Şvabenin müəllifliyi ilə ölkəmizə qarşı həyata keçirilən məkrli əməllər də Qərbin Azərbaycana qarşı həm qərəzinin, həm də respublikamızın uğurlarını, sabitliyini, inkişafını qəbul edə bilməməsinin göstəricisidir.

Davamlı şəkildə Azərbaycan əleyhinə açıqlamalar verən F.Şvabe son çıxışlarında yenidən ölkəmizi "siyasi məhbəslər" azad olunmasına çağırır. Əslində, Azərbaycanı siyasi məhbəslər etməyib, siyasi fəaliyyətinə görə kimsənin həbsə atılmadığı Qərb siyasi dairələrinə, habelə F.Şvabenin özü də məlumdur. Sadəcə "insan haqları", "demokratiya" və "siyasi məhbəs" ifadələri Qərb dairələrinin leksikonuna hopub və bununla hədəf götürüldükləri dövlətimizə təzyiqliq edən biləcəklərini düşünlər. Lakin unudurlar ki, Azərbaycanla təzyiqliq dilində danışmaq, onu öz yolundan döndərmək mümkün deyil.

F.Şvabe, əslində, Azərbaycanın Qarabağ zəfərini həzm edə bilməyən Almaniya və Fransanın oyuncağına çevrilib. Şvabe kimi sərəfətli sərəfətli qəzetçilər tələmətlər yerinə yetirən xirda məmurlardır. Qərb siyasi elitəsi onlardan müəyyən müddət istifadə edib sonra bir tərəfə atırlar. Necə ki, bundan əvvəl də Şvabe kimi neçələri ölkəmizə qarşı min hoqqaldan çıxımsdırlar və indi onları Avropada belə xatırlayan xoudur.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

AZERBAIJAN COP29

Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili 2024

Qlobal məsələlərin həllində Azərbaycan əsas ölkələrdən sayılır

Bir çox beynəlxalq tədbirlərin təşkilatçıları, tətbiq edilən yeni yanaşmalarla bütün dünya üçün üstün meyarlar formalaşdıraraq Azərbaycan bu ilin noyabrında ölkəmizdə keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına, qısaca desək, COP29 kimi mötəbər tədbirə hazırlıq prosesində yenə öz ənənələrinə sadiqdir.

Ölkəmizin COP29-a sədrliyi çərçivəsində "Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platforması"nın yaradılması təşəbbüsünün reallaşdırılması buna parlaq nümunə sayıla bilər. Bir neçə gün əvvəl geniş ictimaiyyətə təqdim olunmuş bu təşəbbüs iqlim şəffaflığı məsələlərinə son dərəcə böyük faydalar verəcək. Təşəbbüsün BMT səviyyəsində də təqdir edilməsi Azərbaycanın gördüyü bu işin perspektivlərinə böyük inamdan irəliləyir.

Qeyd edək ki, BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının icra katibi Simon Stiell Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platformasının fəaliyyətinə başlamasını alqışlayıb. Bütün bunlar Azərbaycanın artıq qlobal problemlərin həllində əsas ölkələrdən biri olduğunu, ölkəmizin beşorilyotün gələcəyi naminə tapdığı həllərin effektivliyini göstərir.

Hesabatlarda şəffaflığın təminatı vacib sərtir

Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platformasının kifayət qədər aydın məqsədləri var. İqlim şəffaflığı üzrə qlobal əməkdaşlığı mümkün qədər gücləndirmək, ölkələr arasında etimad mühiti yaratmaq və inkişaf etməkdə olan dövlətlərə İkili Şəffaflıq Hesabatlarının (BTR) hazırlanmasında dəstək göstərmək bu məqsədlərə daxildir.

Bu məqsədlərə çatmaq niyə bu qədər mühümdür - sualına cavab tapmaq üçün yaxın tarixə kiçik bir ekskurs edərək 2015-ci ildə imzalanmış Paris Sazişini xatırlatmaq yerinə düşər. Həmin sazişə qoşulmuş ölkələr bu sənədi iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə aparmaq və qlobal temperatur artımını 1,5 dərəcə selsi ilə məhdudlaşdırmaq, eyni zamanda iqlim dayanıqlılığını yüksəltmək, həmçinin maliyyə axınlarını müəyyən edilmiş məqsədlərə uyğunlaşdırmaq üçün imzalamışlar.

Sazişə irəli sürülən hədəflərin hər biri özlüyündə əhəmiyyətlidir və qlobal iqlim problemlərinin həllinə hesablanıb. Amma nəzərə alaq ki, təkcə sazişlə imzalanmaqla, həmin sənədlər əsasında öhdəliklər götürməklə iş tamlanmır. Ölkələrin bu öhdəliklərə necə öməli etmələri barədə mütləq hesabatlar da burada çox vacibdir. Şəffaflıq isə bu hesabatlarda ən mühüm amildir. Emissiyaların azaldılması, dayanıqlılıq qurulması, maliyyə, texniki və potensialın artırılması istiqamətində ölkələrin əldə etdiyi irəliləyişi izlə-

mək üçün şəffaflıq hesabatları əsas göstərici rolunu oynayır. Bu şəffaflığı təmin etmək məqsədilə Paris Sazişi çərçivəsində Təkmilləşdirilmiş Şəffaflıq Çərçivəsi yaradılmışdır. İnkişaf etməkdə olan dövlətlər bu il COP29 zamanı İkili Şəffaflıq Hesabatlarını (BTR) təqdim edəcəklər.

Bu hesabatlar ölkələrə qarşıya qoyulmuş hədəflərə çatmaq üçün əlavə dəstəyin lazım olmasını müəyyən etməyə kömək göstərir. Ayrı-ayrı tərəflərin ümumi sistemə olan etimadını, sistemin tərkib hissəsi kimi məsuliyyətini artırır, hesabatlılıq mədəniyyətini gücləndirir, ölkələrin öz zəif tərəflərini görüb onları aradan qaldırılması üçün daha doğru qərarlar qəbul etmələrinə yardım edir. Eyni zamanda qarşıya düzün hədəflərin qoyulmasını, potensialın artırılmasından ötrü xarici dəstəyin cəlbinə kömək göstərir. Bu cür hesabatlar daxili siyasətin formalaşdırılması üçün məlumat mənbəyi kimi də çox əhəmiyyətlidir. Müntəzəm hesabatlılıq məqsədlərə doğru ümumi yoldakı irəliləyişləri inkişafı daha yaxşı anlamaq üçün də bir aynadır.

Ölkəmiz götürdüğü öhdəliklərə sadiqdir

Bu baxımdan "Bakı Qlobal İqlim Şəffaflığı Platforması"nın yaradılması təşəbbüsü son dərəcə mühüm əhəmiyyət daşıyır. Platforma Paris Sazişinin Təkmilləşdirilmiş Şəffaflıq Çərçivəsi və UNFCCC əsasında geniş bir resurs kimi formalaşdırılıb. Bu zaman davamlı hesabatlığın bütün aspektləri nə-

zərə alınaraq əhatə olunub. Platforma şəffaflıq təşəbbüsləri və inkişaf etməkdə olan ölkələrin səyləri barədə qlobal icmal təqdim edir. Hər bir istiqadçı bu platformaya müraciət edərkən on inkişaf yenilikləri, tədbirlər, layihələr barədə ətraflı məlumatlar əldə edə, biliklərini genişləndirə bilər. Bu platformanın köməyi ilə istənilən inkişaf etməkdə olan ölkə, dəstək təminatçıları və şəffaflıq layihələri haqqında da ətraflı məlumatlar əldə etmək mümkündür.

Qlobal İqlim Şəffaflığı Platforması məlumatların fəal, çevik şəkildə mübadiləsi üçün mötəbər mərkəz rolunu oynayır. Şəffaflıq dəstək təminatçıları arasında koordinasiyanı gücləndirir. Eyni zamanda ölkələrə Təkmilləşdirilmiş Şəffaflıq Çərçivəsinin müxtəlif sahələrində spesifik ehtiyaclarına uyğun birbaşa dəstək almaq imkanını da qazandırır. Belə bir imkan şəffaflıq sözlərinin gücləndirilməsinə və qlobal əməkdaşlığın artırılmasına çox mühüm töhfədir.

Qlobal İqlim Şəffaflığı Platforması təşəbbüsünü reallaşdıraraq ölkə kimi Azərbaycan iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə sahəsində özünə götürdüyü öhdəliklərə də sadiqdir və bununla Azərbaycan nümunədir. Azərbaycan bununla bağlı aydın milli hədəflərə malikdir. Verilən məlumatlara görə, ölkəmiz 1990-cı ilə müqayisədə istixana qazı emissiyalarını 2030-cu ilə qədər 35, 2050-ci ilə qədər isə 40 faiz azaltmağı qarşısına məqsəd qoyub. Bu məqsədlər qlobal iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə ölkənin fəal iştirakını, məsuliyyətini, ciddi öhdəliklərini nümayiş etdirir.

Azərbaycan ədalətli təmin edir

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə İqlim Maliyyəsi Fondunun yaradılması da son dərəcə təqdirəlayiq bir addımdır. Belə bir fondun fəaliyyətə başlaması yeni maliyyə mexanizminin formalaşmasına şərait yaradacaq. Bu mexanizm vasitəsilə grant-əsaslı maliyyələrin ayrılması nəzərdə tutulur. Hazırda ölkəmiz bu məqsədlə 1 milyard dollar məbləğində vəsaitin toplanması üçün addımlar atır. Əsas niyyət iqlim dəyişikliyinə ən çox əziyyət çəkən və yoxolma təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qalan kiçik ada dövlətlərinin dəstəklənməsidir. Bu təşəbbüsün həyata keçirilməsi iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizədə daha ədalətli və olqatan maliyyə yardımının təmin olunmasına xidmət edəcəkdir.

Hazırda müvafiq sahə üzrə mövcud maliyyə mexanizmlərinin ədalətli prinsiplərinə tam uyğun gəlmədiyini nəzərə alsaq, Azərbaycanın İqlim Maliyyəsi Fondunun yaradılması təşəbbüsünün də nə qədər vacib və vaxtında irəli sürülmüş təşəbbüs olduğunu görürük. COP29 Təşkilat Komitəsinin məlumatlarına görə, hazırda iqlim maliyyəsi əsasən üç böyük fond vasitəsilə təmin edilir. Bunlar "Yaşıl İqlim" Fondu (Green Climate Fund), Adaptasiya Fondu (Adaptation Fund), İtki və Zərər Fondudur (Loss & Damage Fund). Onlar da vəsaitləri daha çox inkişaf etməmiş ölkələrə yönəldirlər. Bu vəsaitlərə çıxış əldə etmək üçün müraciət edən təşkilatlar uzun və mürəkkəb akkreditasiya (Direct Access Entity - DAE) prosesindən keçməlidir. Müraciət edən tərəfin detallı layihə təklifi hazırlaması, bu fondlarda birgə maliyyə təminatı, mürəkkəb sənədləşmə prosedurları və s. də məsələni uzadan amillərdir. Məlumatlara görə, bunun nəticəsidir ki, məsələn, "Yaşıl İqlim" Fondu indiyədək dünyada ən az inkişaf etmiş 37 ölkədən yalnız 16-nı maliyyə ayırma bilmişdir. Eritreya, Somali, Yəməni kimi maliyyə resursları və layihə yazma bacarıqları zəif olan ölkələr bu dəstəklərdən kənar qalmışdır. Halbuki bu ölkələr qazıntı yanacaq vəsaitlərinə malik olmadıqları üçün iqlim dəyişikliyinə görə ən az məsuliyyət daşıyır, amma onun fəsadlarından - daşqınlar, tufanlar, istiləşmə, su qıtlığı və ərzaq çatışmazlığı kimi problemlərdən ən çox əziyyət çəkən ölkələrdir. Bu da iqlim maliyyəsinə çıxış imkanlarında ədalətsizliyi artırır.

Azərbaycanın irəli sürdüyü təşəbbüs isə belə ədalətsizliklərdən aradan qaldırılmasına xidmət edir, ölkəmizin iqlim dəyişikliyi mübarizə sahəsində nə qədər detallı strateji baxışa, hazır həllərə malik olduğunu nümayiş etdirir. Azərbaycan qlobal məsələlərin həllinə güclü təsir imkanlarına malik dövlət kimi dünyanın bu gün və gələcəyinə real fayda verir.

İradə ƏLİYEVA, "Azərbaycan"

Samaxıda "İqlim dəyişikliyi şəraitində toxumçuluğun inkişafı"ndan danışılmışdır

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin (AXA) və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) birgə təşkilatçılığı ilə "İqlim dəyişikliyi şəraitində toxumçuluğun inkişafı" mövzusunda konfrans keçirilib.

Konfransda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əməkdaşları, Aqrar Xidmətlər Agentliyinin rəhbərliyi, Aqrar Sığorta Fondunun, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının, Rusiya Federasiyasının P.P.Lukyanenko adına Təxil Mərkəzinin, elmi-tədqiqat institutlarının, Azərbaycan Toxumçular Assosiasiyasının, özəl toxumçuluq təsərrüfatlarının nümayəndələri və toxumçu fermerlər iştirak ediblər.

Konfransın keçirilməsində əsas məqsəd ölkədə toxumçuluğun mövcud vəziyyəti, iqlim dəyişikliyinə kənd təsərrüfatına, o cümlədən toxumçuluğun inkişafına təsiri, ölkədə rəqabətli toxum bazasının formalaşması, toxumçuluğun təşkilidə beynəlxalq standartların tətbiqi, özəl toxumçuluğun inkişaf perspektivləri, eləcə də toxumçuluğun müxtəlif sahələri üzrə bilikləri bölüşmək, fikir mübadiləsi aparılmasından ibarətdir.

Tədbirdə çıxış edən AXA-nın sədri Sərdar Hacıyev ölkədə toxumçuluq sahəsinin mövcud vəziyyəti, iqlim dəyişikliyi şəraitində toxumçuluğun inkişaf perspektivləri, qarşıda duran hədəflər barədə iştirakçılara məlumat verib. O bildirib ki, planetimizdə müşahidə olunan iqlim dəyişikliyi, əhalinin artımı və davamlı inkişafa ehtiyac keyfiyyətli toxum istehsalının əhəmiyyətini daha da artırmaqdadır. Ölkəmizdə toxumçuluğun inkişaf etdirilməsi, məhsul istehsalatının keyfiyyətli toxuma olan tələbatını təmin etməsi prioritet vəzifələrdən biri kimi müəyyən edilib və bu istiqamətdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən davamlı olaraq zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Sərdar Hacıyev fermerlərin sertifikatlı toxuma olan əlqatılığını təmin etməsi, toxumluq əkin sahələrində aprobeasiyanın və sertifi-

katlaşdırma prosesinin beynəlxalq standartlara uyğun olaraq həyata keçirilməsi, eləcə də bu sahədə tətbiq olunan yeniliklər barədə məlumat verib.

FAO-nun ölkəmizdəki nümayəndəsi Bariz Mehdiyev təmsil etdiyi təşkilatın Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığı barədə məlumat verib, birgə icra olunan layihələrə, toxumçuluğun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə toxunub.

Daha sonra konfrans öz işini panel sessiyalarda davam etdirib. Sessiyalarda ölkədə toxumçuluğun mövcud vəziyyəti, iqlim dəyişikliyinə kənd təsərrüfatına, o cümlədən toxumçuluğun inkişafına təsiri, ölkədə rəqabətli toxum bazasının formalaşması, toxumçuluğun elmi əsaslarla inkişafı mövzuları üzrə təqdimatlar keçirilib. İştirakçılar taxıl və tərəvəz toxumçuluğunun, tingilliyin inkişaf perspektivlərini dair müzakirələr aparıb, toxumçuluq sahəsinin inkişafı ilə bağlı təklifləri müzakirə ediblər.

Ekspert: "Enerji keçidi uzunmüddətli dayanıqlı inkişafın təminatıdır"

"Hazırda enerji istehlakının 84 faizi qalq yanacaqlardan əldə edilir, lakin COP çərçivəsində həmin nisbəti azaltmaq üçün qlobal səylər davam edir. Paris Sazişi ölkələrin 2050-ci ilə qədər karbon neytrallığına çatmasını hədəfləyir".

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında ADA Universitetinin müəllimi, "yaşıl enerji" üzrə ekspert Orxan Kərimzadə deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə üçün enerji keçidi indiyədək ən əhəmiyyətli addımdır. İstixana qazlarının emissiyaları 2021-ci ildə dünya üzrə təxminən 37 milyard ton CO2 təşkil edib və həmin emissiyaların temperaturun təhlükəli səviyyəyə artmasına səbəb olub. Elmi proqnozlaşdırma əsasında, 1.5°C istilik artımının qarşısını almaq üçün dünya ölkələri emissiyalarını 2030-cu ilə qədər ən azı 45 faiz azaltmalıdır.

Qeyd olunub ki, COP konfransları, enerji keçidinin sürətləndirilməsi üçün ölkələrə təzyiç göstərən əsas beynəlxalq platformalardan biridir. Paris Sazişi çərçivəsində ölkələr 2100-cü ilə qədər qlobal istilik artımını 2°C-dən aşağıda saxlamaq məqsədini qəbul ediblər. Həmin hədəfə çatmaq üçün qlobal karbon emissiyalarını sürətlə azaltmaq və bərpə olunan enerji mənbələrinə keçməklə əsas şərtləndirən biridir. Elmi tədqiqatlar göstərir ki, bərpə olunan enerji mənbələrinə keçid iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə ən təsirli yoldur. Texnologiya tərəfindən isə bu, mümkündür - son 10 ildə günəş və külək enerjisi texnologiyaları 90 faizə qədər ucuzlaşıb. Bu gün qlobal enerji istehsalının təxminən 29 faizi bərpə olunan mənbələrdən əldə edilir və həmin rəqəm hər il artır. Buradan belə sual yaranır: Bəs keçidin baş verməsi üçün tələb olunan, atılması vacib addımlar nələrdir? Siyasət və qanunvericilik: Hökumətlər təmiz enerji siyasətini həyata keçirməli və təmiz enerji texnologiyalarını dəstəkləməlidirlər. İnfrastruktur və investisiyalar: 2030-cu ilə qədər qlobal enerji keçidində təxminən 4 trilyon dollar sərmayə tələb olunur. Bu, xüsusilə elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulmasını və təmiz enerji texnologiyaların genişləndirilməsini əhatə edir.

lının genişləndirilməsini əhatə edir. Maliyyə dəstəyi: İnkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün ildə təxminən 100 milyard dollar maliyyə yardımı təmin edilməlidir.

Paris Sazişi və Kioto Protokollarının ölkələrin qlobal istiqamətini müəyyən etməsi, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə əhəmiyyətli rol oynayır. O.Kərimzadə deyib: "Paris Sazişi çərçivəsində 2030-cu ilə qədər qlobal karbon emissiyalarının 55 faizə qədər azaldılması hədəflənib. Bu, ölkələr üçün bərpə olunan enerji investisiyalarını sürətləndirməyi tələb edir. Bəzi ölkələr və şirkətlər enerji keçidində ciddi addımlar atıblar. Məsələn, 2020-ci ildə Avropa İttifaqı elektrik enerjisinin təxminən 38 faizini bərpə olunan mənbələrdən əldə edib və 2030-cu ilə qədər həmin rəqəmi 60 faizə çatdırmaq hədəfini qoyub. Həmin addımlar karbon emissiyalarını azaltmağa və təmiz enerji infrastrukturunu inkişaf etdirməyə kömək olub. İnkişaf etməkdə olan ölkələr üçün enerji keçidinin maliyyə çətinlikləri və texnologiya çatışmazlığı ən əsas problemlərdəndir. Afrika qitəsində, məsələn bərpə olunan enerji potensialına baxmayaraq, texnologiya və maliyyə resurslarının məhdudluğu bu keçidi çətinləşdirir.

Ümumilikdə enerji keçidi karbon emissiyalarını azaltmaqla ətraf mühitin qorunmasına böyük töhfə verəcək. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, hava çirklənməsi nəticəsində hər il 7 milyon insan həyatını itirir. Keçid nəticəsində hava keyfiyyətinin yaxşılaşması həmin rəqəmi əhəmiyyətli dərəcədə azalda bilər.

Digər tərəfdən, enerji keçidi uzunmüddətli dayanıqlı inkişafın təminatıdır. Bərpə olunan enerji mənbələri sonsuz resurslara əsaslandıqı üçün enerji təminatında sabitliyi artırır. Bundan əlavə, həmin keçid iqtisadi inkişafa, yeni iş yerlərinin yaradılmasına və qlobal ekosistemlərin qorunmasına töhfə verir. Həmin məsələlərə dair statistik məlumatların mediada geniş müzakirəsi cəmiyyətin iqlim dəyişikliyi və enerji keçidi prosesləri ilə bağlı maraqlandırılması baxımından çox əhəmiyyətlidir".

Tədbir COP29-a həsr olunub

Sentyabrın 13-də Elm və Təhsil Nazirliyinin Polimer Materialları İnstitutunda Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurasının təşkilatçılığı ilə COP29-a həsr olunmuş növbəti tədbir keçirilib.

İnstitutdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə Poliefir və polikarbonat materiallar laboratoriyasının kiçik elmi işçisi Üliyeva İsmayilova "yaşıl iqtisadiyyat" a keçid və "yaşıl enerji" təchizatçısına çevrilmək Azərbaycan iqtisadi siyasətinin prioritetlərindəndir" mövzusunda çıxış edib. Mürə-

zəci "yaşıl iqtisadiyyat"ın genişləndirilməsi istiqamətində dünyada həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətindən danışdı. O, "yaşıl iqtisadiyyat"ın inkişafı, rəqabətqabiliyyətli sənaye məhsullarının istehsalının genişləndirilməsi, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması, təkrar emal prosesinin artırılması sahələrində əldə etdiyi uğurları "Təmiz ətraf mühit və yaşıl enerji" olan Azərbaycan COP29-a evsahibliyi etmək hüququ qazandırdığını bildirdi.

Üliyeva İsmayilova Baxanı Sənaye Parkı və Bakı Bərk Məişət Tullantılarının Yandırılması Zavodunun fəaliyyətləri haqqında məlumat verib. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin "yaşıl iqtisadiyyat" potensialından danışan mürəzəci həmin ərazilərin bərpası

prosesinin mühüm tərkib hissəsi kimi enerji infrastrukturunun qurulması və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması-

nin əhəmiyyətini xüsusi qeyd edib.

Sonda mövzu ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

REGIONLAR

Yaxın gələcəkdə qonaqlar Naftalana təkcə müalicə üçün gəlməyəcəklər

Şəhərin ərazisində aşkar edilən tarixi abidə bölgəyə marağı daha da artıracaq

AMEA-nın Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun Naftalan arxeoloji ekspedisiyasının rəhbəri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Müzəffər Hüseynov deyir ki, Qalabonu tarixi abidənin yerləşdiyi təpənin hündürlüyü 10 metrə, sahəsi 3 hektardan çoxdur.

"Yaşayış yeri hələ 2020-ci ildə qeyd alınaraq ilkin arxeoloji tədqiqatlar aparılıb. Bu il avqustun 1-dən aparılan tədqiqatlar zamanı ərazidə möhtəşəm quruluşu, böyük ölçülü çiy kərpicdən inşa edilmiş binanın divar qalıqları aşkarlanıb. Bina divarının eni 1,8-1,9 metrdir. Divarın tikintisində 37x37 santimetr ölçüdə, 9-10 santimetr qalınlığında, tərkibinə xırda doğranmış saman qalıqları qatılmış çiy kərpiclərdən istifadə edilmişdir. Divar qalıqları ilə yanaşı, binanın daxilində ağ rəngli, möhkəm tərkibli daşlardan ibarət lövhələr də aşkarlanıb ki, onun da qalınlığı 15-30 santimetrdir", - deyər arxeoloq bildirir.

Ekspedisiya rəhbərinin dediyinə görə, aşkar edilmiş divar qalıqları, sütun altlıqları və saxsı məmulatlarına əsasən, buranın Əhəmənilər dövrünə aid saray kompleksi olduğu ehtimal olunur. Qeyd edək ki, yaşayış yeri ölkəmizdə sayca bu tip 3-cü abidədir və ehtimal olunur ki, bu ərazidə Orta əsrlərdə qismətli yaşayış olub. Lakin ərazidə aşkarlanmış Orta əsrlərə aid təsərrüfat quyuları, ocaq yerləri abidənin divarlarını zədələyib. Buna baxmayaraq, aşkar edilən tapıntılar böyük tarixi və elmi marağa səbəb olub.

Bəlo bir abidənin müalicəvi turizm mərkəzi olan Naftalan ərazisində aşkar edilməsinin əhəmiyyəti və gələcəkdə buranın turizm marşrutu kimi fəaliyyət göstərməsinə, həmçinin regionda arxeo turizmin inkişafına öz töhfəsini verəcək.

Şəmkirdə çörəyi "ikinci çörək"dən çıxan fermer çoxdur

Şəmkirdə kartof yığımını yekunlaşmaq üzrədir. Məhsul istehsalçıları əkdikləri 6598 hektarın məhsulunu yığmaq qurtarırlar.

Əhalinin ərzaq təminatında mühüm yer tutan və el arasında "ikinci çörək" adlandırılan kartof bu il də rayonda boldur. Fermerlər qısa müddət ərzində 6583 hektardan 188,6 min tondan çox məhsul topladı. Məhsuldarlıq 286,5 sentner olmuşdur ki, bu da keçən ilki göstəricidən çoxdur.

Bu günlər yığım gedən sahələrdə olan rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rəşad Tağıyev kartof əkilən ərazilərə baş çəkərək fermerlərlə görüşüb söhbət etmişdir. Söhbət zamanı fermerlər bildirmişlər ki, onlar növbəti ildə əkin sahələrini daha da genişləndirməyi qərara almışlar.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Şabranlı fermerlər hər il bol məhsul yetişdirməyə və bununla həm özlərinin güzəranını yaxşılaşdırmağa, həm də ölkə əhalisinin yerli məhsullarla təminatına töhfə verməyə çalışırlar. Bunu aqrar sektor üzrə son illərin nəticələri aydın göstərir.

Hazırda rayonun təsərrüfatlarında məhsul yığımının qızğın vaxtıdır. Məlumat üçün bildirək ki, Şabran rayonu ərazisində 143,9 hektarda xurma, 135,9 hektarda nar,

524,5 hektarda alma, 161,6 hektarda armud, 205 hektarda heyva becərilir. Yay mövsümündə 93,8 hektardan ərik, 34,4 hektardan albalı, 410,9 hektardan şaftalı, 97,4 hektardan gavalı, 62,1 hektardan alça və 615,3 hektardan giləs dərillərək ölkə bazarlarına göndərilir. Əvvəlki illərə

Payızın nəfəsi artıq duyulmaqdadır. Gündüzlər isti olsa da, səhər və axşamlar havalər yavaş-yavaş soyuyur. Bağ-bağatların alması, armudu, üzümü və digər nemətləri yığılır. Bir azdan nar, heyva, naringi, portağal, feyxoa məhsulları da süfrələrə bəzəyəcək.

Bu nemətlər arasında Salyan üzümünün də yeri var. Hər kəs bazar-dükanlardan üzüm alarkən Salyan üzümünü, daha dəqiq desək, rayonun Xələc kəndində yetişdirilən "Ağadayı", "Mərəndi", "Mahmudu" üzüm sortlarını sorayla. Əvvəllər də belə olub. Xələc üzümü o qədər şöhrət qazanıb ki, SSRİ Xalq artisti Arif Məlikovun şair Oqtay Rzannın sözlərinə bəstələdiyi "Salyanı" mahnısında Xələc üzümünün də şən-şöhrəti vəsf edilmiş, dillər özərbəri olub.

Rayonda Xələc adını daşıyan 3 kənd var - Parça Xələc, Xələc, "Bakı Xələci". Xələc kəndinə el arasında "Lenin Xələci" də deyirlər, sovetlər zamanında kənddəki kolxoz Leninin adını daşdığına görə. Dadlı-ləzzətli üzümü ilə ad qazanan "Bakı Xələci" nə gəldikdə, kənd cənub bölgəsinə paytaxtla birləşdirən magistral şose yolu üzərində yerləşdiyindən belə adlandırılıb. Rəsmiyyətdə isə adı Yenikənddir.

Yenikənd kənd inzibati ərazi nümayəndəliyinə Şəkərli kəndi də daxildir. İki kəndin əhalisinin sayı 5,8 min nəfərdir. Buradakı 1216 təsərrüfat əkinçilik və heyvandarlıqla məşğuldur. Cari il ərazidə 580 hektar arpa-buğda, 180 hektar yonca, 120 hektar pambıq ekilmişdir. Bunlarla yanaşı, 20 hektar istixanada pomidor və xiyar yetişdirilir. Əhali tərəfindən 1890 baş qaramal, 6 min 300 baş davar saxlanılır.

Nümayəndəliyin hər iki kəndi son illər daha da inkişaf etmiş, abadlaşmışdır. Hazırda ərazini ikiyə bölüb keçən Ələt-Astara magistral şose yolu yenidən qurulur. Yol isə inkişafı, mədəniyyətdir. Mübaligəsiz demək olar ki, bu kəndlərin inkişafında magistral yolun böyük əhəmiyyəti olmuşdur.

Naxçıvan MR-də 5 sosial xidmət müəssisəsi tikiləcək

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi sosial xidmət müəssisələri şəbəkəsinin genişləndirilməsi işlərini davam etdirir.

Qeyd olunan işlər çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şorur, Culfa, Kəngərli, Ordubad və Şahbuz rayonlarında da sosial xidmət müəssisələrinin tikilməsi üçün artıq konsept layihələr hazırlanıb. Layihələr üzrə Şorurda Psixoloji Sosial Xidmət Mərkəzi, Culfa Baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün Sosial Reabilitasiya Mərkəzi tikiləcək.

Kəngərliyə məişət zərəkliyi və insan əlverişli qurbanların reabilitasiya yönümlü sosial

xidmətlərlə təminatını həyata keçirəcək müəssisə inşa olunacaq. Ordubad və Şahbuzda isə uşaqlar üçün gənərci mərkəzləri yaradılacaq.

Bol məhsul fermerin həm üzünü, həm də gününü ağardır

nisbətən əldə edilən gəlir bir neçə dəfə çox olduğu üçün növbəti mövsümdə bu bitkilərin sahələrinin genişləndirilməsi, yəni yeni bağların salınması nəzərdə tutulub.

Şabranda payız meyvələri də aqrotexniki qaydada becərilir. Rayonda 148,1 hektar badam, 1170,31 hektar fındıq, 701 hektar qoz və 1251 hektar müxtəlif meyvələr olmaqla, cəmi 4000,1 hektar bağ var. Bunlardan əlavə, 30,7 hektar giləmeyvə və 405,9 hektar üzüm bağı da mövcuddur. Hazırda bağlarda məhsulun yığılması və tədarükü davam edir.

Şabran üzümünün süfrəmizdə öz yeri var. Müşahidə

etmiş ki, rayona təsir bu-yuran qonaqlar geri dönrəkən mütləq köhrəba salxımlı Şabran üzümü də alıb aparırlar. Məhsuldarlıq bu il də pis deyil. Rayonun üzümçüləri indiyədək 405,9 hektardan 994,3 ton məhsul götürüblər. Bu, hər hektardan 24,5 sentner üzüm deməkdir. Müte-xəssislər bu nəticənin normal olduğunu deyirlər.

Yaxın gələcəkdə yeni üzüm plantasiyalarının salınacağı da gözlənilir. Sahibkarlar bununla ölkə ərazisində üzümə olan ehtiyacın ödənilməsinə öz töhfələrini vermək niyyətindədirlər. Onu da qeyd edək ki, rayonun bir sıra

kəndləri ayrı-ayrı məhsullar, o cümlədən üzüm yetişdirilməsi üzrə ixtisaslaşmışlar.

Şabranda tərəvəz, bostan, köklü meyvələri də becərilir. 553 hektarda yetişdirilən bu məhsulların da yığımını davam edir. Rayon üzrə 245 hektar pomidor da ekilib. İndiyəqən məhsuldarlıq 207,8 sentnerdir. Bu yerlərin iqlimi pomidorun becərilməsi üçün münasib olduğundan hər bir şabranlımın həyatını sahəsində də bu məhsula rast gəlmək mümkündür. Şabran pomidoru tələbat böyük olduğundan yerdə qalmır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Xələc üzümünün sirri

Fermer Zəfər ƏLİYEV: "Uyğun torpaq, sınaq sort və halal zəhmət"

Yenikənd və Şəkərli kəndlərinin camaatı işgüzar, təsərrüfatçı olmaqla bərabər, quruculuq-abadlıq işlərini də diqqətdə saxlayırlar. Yeni tikilən müasir tipli fərdi evləri görəndə adamın ürəyi açılır. Kəndlərdə əhali üçün hər bir şərait yaradılıb. Ərazidə tam orta və ümumi orta məktəblər, həkim məntəqəsi, mədəniyyət evi, klub, kitabxana, musiqi məktəbi, poçt, 3 şadlıq sarayı, 8 restoran və digər iaşə obyektləri, eləcə də inşaat malları mağazaları, mobil telefon və sənaye malları dükanları, 2 yanacaqdoldurma məntəqəsi fəaliyyət göstərir. 18 bulaq əhalini içməli su ilə təmin edir. Təbii qaz sarıdan da kənd əhalisinin problemi yoxdur. Son 5 ildə nümayəndəliyin ərazisində 35 fərdi ev tikilib, bu il 40 yeni ailə ocağı qurulub. Bu il həmçinin 35 gənc ali məktəblərə daxil olub.

Yenikənd və Şəkərli kəndlilərinin məşğuliyyət sahələrindən biri, əslində elə birincisi üzümçülükdür. Hazırda iki kənddə birlikdə 205 hektar məhsuldar üzüm bağları var. Kənd inzibati ərazi nümayəndəsi Pirverdi Cəfərov və onun müavini Müşfiq Səfərova birlikdə Şəkərli kənd sakinini üzümçü fermer Zəfər Əliyevlə görüşüb söhbət etmək üçün onun evinə getdik. Evlərin arası ilə salınmış çınqıl yolla irəlilədikcə ərazi nümayəndəsinə: "Nə əcəb buralara asfalt döşənməyib" - deyər sual verdim. P.Cəfərov: "Asfaltlama çox vəsait aparır işdir. Rayonun digər yaşayış məntəqələrində bu sahədə çox işlər görülüb. Sağlıq olsun, biz də növbə çatar".

Təxminən 4 kilometr getdikdən sonra kəndin qurtaracağındakı evə çatdıq. Müşfiq Səfərov məşini həyət dərvasasının yanında saxladı. Əvvəlcədən telefonla danışmış əlaqə saxladığımız fermer bizi gözləyirdi. Ərazi nümayəndəsi bizi tanış etdi. Həyət qapısından içəri keçib oradan lay daşa, səliqə və zövqə tikilmiş artırmaya qalxdıq. Buradan üzüm bağının hər tərəfi ovuc içi ki-

fikrə gedərək sanki nələri isə hesablamğa başladı. Sonra "38 ton", - deyər cavab verdi. "Hələlik 13 ton yığılmış. Amma mövsümün sonundakı inşallah 40 ton

mi görünürdü. Axşamüstü Xəzər dənizi tərəfindən esən sərini meh adama məlhəm təsiri bağışlayırdı. Buradan sərqi istiqamətində isə Şirvan Milli Parkının ceyranlar məskəni olan düzləri göz oxşayırdı.

Çay süfrəsi arxasında Zəfər söhbət etdik. Dedi ki, bu kəndin adamları qədimdən üzüm yetişdirməklə məşğul olublar. "Nəccə deyər, çörəkləri üzümədən çıxıb. Mən də bu yolu seçmişəm, peşman da deyiləm. Halallıq ən böyük sərvətdir. Halal zəhmətlə ailəmi geninəboluna dolandırırım. "Prado" markalı maşınım, gördüyünüz kimi, evim-əşiyim. Qızım "Qdlar Yurdu" Universitetində təhsil alır, gələcəkdə ingilis dili müəllimi olacaq. Oğlum isə bu il 10-cu sinfə gedəcək". "Keçən il nə qədər məhsul yetişdirmişdiniz?" sualına o, anı olaraq

gözləyirəm". Burada yetişdirilən üzümün nəyə görə belə şirin, dadlı-ləzzətli olduğunu soruşduqda isə belə dedi: "Düzdür, bu belədir, amma heç nə öz-özünə əmələ gəlmir. Gərək zəhmət çəkəsin. Eyni zamanda onun yetişdirilməsi yollarını öyrənə-sən. Bizdə dədə-babadan "Ağadayı", "Mərəndi", "Mahmudu", "Dərbəndi" sortları yetişdirilib. Təvazökarlıqdan uzaq olsa da, deməliyəm ki, mən bir neçə xarici sortların tinqini Cəlilabaddan alıb gətirmişəm, bağımızda sınaqdan keçirmişəm. "Redbul", "Viktoriya", "Sentenyol", "Supornova", "Kinson" kimi üzüm sortlarını əkilib-becərmişəm. Nəticəsi əla olub. Əvvəllə, onların becərilməsi bizim yerli növlərə nisbətən az əmək tələb edir, sonras, xəstəliklərə davamlıdır. Həm də görkəmi olduğu üçün yaxşı da satı-

lır. Məhsuldarlığına da söz ola bilməz. "Redbul" növü hər hektara 30-35 ton üzüm verir".

41 yaşlı fermer 10 ildir üzümçülük məşğul olmaqla yanaşı, digər 10 hektar torpaq sahəsində taxıl, yonca ekib-becərir. Əldə etdiyi məhsul isə heyvan-qara saxlamaq işində karnı gəlir.

Üzüm bağının kənarında dayanan xarici markalı traktorlar diqqətimizi cəlb etdi. Marağımızı hiss edib bunlarla həm cərgələr arasını yumşaltma, həm də dərmanlaşma işlərini apardıqlarını bildirdi. Onu da öyrəndik ki, Z.Əliyevin yaşadığı Şəkərli kəndində 500 təsərrüfat var və onların 420-si üzümçülük məşğuldur.

Günəş yavaş-yavaş qüruba enir. Zəfər sağollaşma nümayəndəliyinin mərkəzinə gəldik. Ərazi nümayəndəsi yolboyu fermerin kəndin icimai-siyasi həyatında fəal iştirak etdiyindən, yeri gələndə şahid və qazi ailələrinə, ehtiyacı olanlara kömək etdiyindən, əl tutduğundan danışdı. Bizə isə "halal olsun" demək qaldı.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Regionun toxumçuları Tərtərə toplaşdılar

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə bölgələrdə toxum sərqi-satış yarmarkaları davam edir. Mövsümün növbəti toxum sərqi-satış yarmarkası və Aqrar Biznes Festivalı Tərtər rayonunda keçirilib.

Tərtər Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə Tərtər, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə rayonlarından fermerlər qatılmışdılar. Ənənəvi olaraq keçirilən toxum sərqi-satış yarmarkasında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin qurumları, digər dövlət müəssisələri, toxum istehsalçıları, toxum is-

tehsal və satışı ilə məşğul olan iri şirkətlər, həmçinin kənd təsərrüfatının digər sahələrində ixtisaslaşmış yerli şirkətlər iştirak etmişlər.

Kənd təsərrüfatı təyinatlı məhsul və texnologiyalar, müxtəlif donlu və tərəvəz bitki sortlarının sertifikatlı toxumlarının nümayiş olunduğu festival çərçivəsində BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) təşəbbüsünün prioritetlərinə uyğun məhsullar sərqi-satış yarmarkasında alternativ enerji qurğuları, ekoloji məhsullar, iqlim dəyişikliyinə davamlı yerli meyvə-tərəvəz toxumları nümayiş olunmuşdur.

Tədbirin açılış mərasimində çıxış edən Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov toxum sərqi-satış yarmarkalarının ölkənin müxtəlif bölgələrində keçirilməsinin fermerlərə bu sahədə olan yeniliklərə tanış olmaq, istehsalçılarla birbaşa əlaqə qurmaq, təcrübə mübadiləsi aparmaq imkanları verdiyini qeyd etdikdən sonra fermerlərdə sertifikatlı toxumun əldə olunması, sortların regionların torpaq-iqlim xüsusiyyətlərinə uyğun düzgün seçilməsi, toxumların təmizlənməsi barədə geniş məlumat vermişdir.

Festivalda fermerlərin maarifləndirilməsi istiqamətində mütəxəssislər tərəfindən toxum və bitki mühafizə tədbirlərinə dair təlim də keçirilmişdir. Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Aqrar Təlim Mərkəzinin mütəxəssisi Kənan Tapdıqlı "Zərərli orqanizmlərə qarşı inteqrasiya mübarizə üsulu və təbii qüvvə" mövzusunda fermerlər qarşısında çıxış etmişdir.

Tədbir çərçivəsində fermerlər üçün kredit yarmarkası da təşkil olunmuşdur. Kredit yarmarkasında fermerlərə müxtəlif sərqli kredit məhsulları təklif olunmuş və informasiya materialları təqdim edilmişdir.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

◆ Tarix olduğu kimi

Sentyabrın 15-i Azərbaycan tarixində xüsusi önəmi olan qəhrəmanlıq salnaməsinin yazıldığı, Bakının daşnak-bolşevik işğalından azad edildiyi şərəfli gündür. Bakının paytaxt şəhər statusu alması cəmi 23 ay fəaliyyət göstərmiş Xalq Cümhuriyyətinin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında göstərdiyi böyük tarixi xidmətdir.

iki xalqın fədakar insanları heç bir çağırış gözləmədən düşməne qarşı birgə mübarizə aparmağa səfərbər olmuşlar.

Bunu tarixi faktlar təsdiqləyir. Belə ki, Türkiyə Cümhuriyyəti Dövlət Osmanlı Arxivində və Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Tarix və Strateji Etüd Arxivində Azərbaycanlıların Çanaqqala döyüşlərində iştirakları haqqında sənədlər saxlanılır.

1918-ci ildə müstəqilliyini yenidən elan etmiş Azərbaycan dövləti təhlükə ilə üz-üzə qalanda, erməni quldurları insanlığa yaraşmayan vəhşiliklər törətdəndə Anadolu türkləri də Çanaqqalada zəfərinin vəfa borcunu ödəmək üçün Azərbaycana gəldilər...

AXC-nin yaranması daşnakların "fəal"laşmasına səbəb oldu

Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması Bakı Xalq Komissarlığı Sovetinin bütün Azərbaycanı tutmaq planı pozdu. BXXS Azərbaycan Milli Hökumətini tanımadı və ona qarşı müharibə elan etdi.

AXC-nin iflası üçün bütün imkanlardan istifadə edən S.Şaumyan Ermənistanla olan ermənilərlə əlaqəyə girməyə başladı, Azərbaycanı işğal etmək, qüvvələri birləşdirmək üçün hər vasitəyə əl atdı. O, türk-müsəlman xalqlarının qəddar düşməni Androniko göndərdiyi radioqramlarında yazdı: "Sizin şəxsiniz-

Bakı Sovetinin 13 min əsgəri Cənubi Qafqaz dəmir yolu ilə Hacıqabul-Kürdəmir istiqamətində irəlilədi. Ermənilərdən ibarət bolşevik-daşnak qüvvələri Hacıqabul stansiyasına cəmləşdikdən sonra iyunun 10-da hücumu başladılar.

Daşnak-bolşevik qüvvələri iyunun 11-də Sığırli stansiyasında olan məhdud sayda milli qoşun bölmələri üzərinə hücum etdilər. Ciddi bir müqavimətə rast gəlməyən erməni qoşun hissələri elə həmin gün Sığırli stansiyasını işğal etdilər. Bu xəbəri böyük sevincə qarşılayan S.Şaumyan dərhal Moskvağa V.Leninə teleqram göndərdi: "Yelizavetpol istiqamətində hərbi əməliyyatlara başlamış Bakı Soveti qoşunları komandanının ilk məlumatını göndərirəm. Məlumat bu gün, iyun ayının 11-də axşam saat 9-da alınmışdır. Bizim qoşunların ön dəstəsi Sığırli stansiyasını tutmuşdur. Bizim köşfiyyət qatırımız, Karrar

damam edir. Hacıqabul və Qarasu stansiyalarında ermənilərdən ibarət çoxlu bolşevik qüvvələrinin toplanması müşahidə edilmişdir".

Həbib bəy Səlimov belə çoxsaylı qoşun qarşısını almağa qadir deyildi. Bu qüvvələr ən yaxşı halda bolşevik-daşnak qoşunlarının sürətli irəliləməsinə ləngitməyə çalışaraq geri çəkilib idilər. Ona görə də Həbib bəy Səlimov ora yeni qüvvələrin göndərilməsini xahiş edirdi.

Bu barədə o, Müsəlman korpusunun komandiri Əliqası Şıxlinskiyə də məlumat vermişdi. Ancaq iyunun 11-də Gəncədə olan türk qüvvələri ermənilərin tək-silah edilməsi ilə məşğul idilər. Ona görə də Gəncədə əlavə kömək gələcəyi real deyildi. Milli qoşun hissələrinin zəif olduğunu görən erməni-daşnak ordusunun komandanlığı iyunun 12-də hücumu davam etdirdi. Kürdəmir ətrafında baş verən növbəti döyüş də bolşevik-daşnak qüvvələrinin uğuru ilə sona çatdı. Müsəlman korpusunun süvariləri müqavimət göstərməyə cəhd et-

çəxərova idi. Rusiyanın İran ərazisindəki qoşunlarının tərkibində vuruşan kazak dəstəsinin rəhbəri L.Biçexarov hələ iyun ayında bolşeviklərlə əlaqə yaradaraq bolşevik-daşnak ordusuna qatılmasına razı olduğunu bildirmişdi. Dəstəsində 1500 nəfər Kuban və Trek kazakları olan L.Biçexarova bolşevik-daşnak cəbhəsinə komandanlıq etmək təklif olunmuşdu.

İyulun 1-də Biçexarov dəstəsi ilə gəmilərə mindi. Dəstənin tərkibində 5 ingilis zabiti və 4 zirehli avtomobil var idi. İyulun 2-də Biçexarov artıq S.Şaumyanla birlikdə cəbhə xəttində idi. Buradakı vəziyyətlə öləri tanışlıqdan sonra Biçexarov tələb etdi ki, bir həftə ərzində cəbhəyə əlavə 2 min əsgər göndərsin. İyulun 6-da Biçexarov Qafqaz İslam Ordusuna qarşı döyüşən bolşevik-daşnak qoşunlarının komandanı elan olundu və sol cinaha göndərildi.

İyulun 5-də Ağsu-Kürdəmir xəttinin tutulması üçün Qafqaz İslam Ordusu hissələrinin hücumu başladı. Həbib bəy Səlimovun rəhbərlik etdiyi Müsülü dəstəsi düşmənə qarşı döyüşün nəticəsi olaraq qəsəbə düşməndən azad edildi.

Bolşevik-daşnak qüvvələrinin bütün cəhdlərinə baxmayaraq, 13-cü alayın hücumunun qarşısını ala bilmədilər. Axşama yaxın 13-cü alayın sağ cinahı ilə Müsülü dəstəsinin sol cinahı Kürdəmirin qərbində birləşdilər. Bu döyüşlərin nəticəsi olaraq qəsəbə düşməndən azad edildi.

Müsülü dəstəsinin komandiri Həbib bəy Səlimov Azərbaycan korpusunun və Qafqaz İslam Ordusunun komandanlarına göndərdiyi teleqramında hücumun uğurla davam etdiyini və düşmənin geri çəkilməkdə olduğunu bildirdi. "Mən üstün düşməni təqib edirəm" yazan Həbib bəy Səlimov bu teleqramı artıq polkovnik rütbəsində imzalamışdı.

Şimal və Cənub qrup komandanlığı

Düşməne qarşı mübarizənin daha səmərəli olması məqsədilə Azərbaycan türk hərbi komandanlığı cəbhədə vuruşan qoşun hissələrində yenidən qruplaşma apardı. 5-ci Qafqaz diviziyası, 15-ci diviziyanın 38-ci alayının bölmələri və Azərbaycan milli qüvvələrindən ibarət olan hissə və bölmələr iki taktiki - Şimal və Cənub qrupuna bölündü. Şimal qrupu Şamaxı üzərindən Bakıya doğru irəliləməli idi. Qrupun komandanı 10-cu piyada alayının komandiri podpolkovnik Osman paşa, Şimal qrupuna podpolkovnik Əhməd Rza paşa, Cənub qrupuna polkovnik Həbib bəy Səlimov komandan təyin edildi.

Ordunun istər şimal, istər cənub cəbhələrindən hər gün qələbə reportları alınmağa başladı. Bözən düşmən Azərbaycan-Türk Ordusunun adı gələndə döyüş mövqelərini biabırcaşına qoyub qaçdılar.

Bolşevik-daşnak dəstələri geri çəkildikləri bölgələrdə ordunun istifadə edə biləcəyi ehtiyatları məhv edirdilər. Demir yolları, rabitə vasitələri və su mənbələri yarasız vəziyyətə salındı. Çox uzaqdan gələn silah və hərbi sursat ordumuza çətinliklə çatdırılırdı. Bütün bunlara baxmayaraq, iyulun 26-da dəmir yolu boyunca irəliləyən cənub qrupu birlikləri Qarasu stansiyasını ələ keçirdilər. Şimal qrupundan bir süvari birliyi Bakıdan Mərzə istiqamətində hərəkət edən biri zirehli olmaqla üç düşmən texnikasını ələ keçirmişdi. Döyüşdə ölənlər arasında biri zabıt, dörd ingilis əsgərinin olması ingilis qüvvəsinin də Bakıya gəldiyini göstərirdi.

İyulun 27-də Cənub qrupu birlikləri düşmən qüvvələrini Hacıqabul stansiyasından da çıxara bildilər. Pirsaat stansiyasına çəkilən bolşevik-daşnak birlikləri Qarasu və Hacıqabul stansiyaları arasında yerləşən altı körpünü dağıtmışdılar. Tədrisən dəmir yolunda da dağıdan düşmən stansiyalardakı rels döyüşçülərini də çıxarıb özləri ilə aparırdılar. Hərbi sursat, ərzaq və əsasən də suyun qatırları arxadan gəldiyi düşmənlə, demir yolunun dağıdılması ilə Cənub qrupu birliklərinin nə qədər ağır şərtlərlə döyüşçüləri nə qədər təvəkkül etmək olar...

(Ardi var)

ƏLŞAN QƏNİYEV,
"AZƏRBAYCAN"

Bakının azad edilməsi müzəffər Azərbaycan Ordusunun ilk şanlı qələbəsi idi

Türkiyə Milli Ordumuza yardım etməklə xalqımıza Çanaqqala zəfərinin vəfa borcunu ödədi

də əsl xalq qəhrəmanını salamlayırıq. Türk süngüsündən əziyyət çəkmiş bütün cəsur döyüşçülərə salam söyləyin".

Bakı Xalq Komissarları Sovetinin rəhbərliyi Rusiya bolşevik hökumətinin hərbi yardımına arxalanan qüvvələri səfərbərliyə alıb qəti hücumu keçməyi, Gəncədə fəaliyyət göstərən AXC-ni süqut etdirib, hərbi təşəbbüsü ələ almağa qararlaşdırdı. Məqsəd Osmanlı torpaqlarının bir hissəsini zəbt edib "böyük Ermənistan" yaratmaq idi.

Bu zaman BXXS-nin sərəncamında 18 mindən yuxarı yaxşı silahlandırılmış ordu var idi. Bunun da 70 faizindən çoxunu - 13 min əsgəri və bütün zabitləri ermənilər təşkil edirdi. Rusiya tərəfindən göndərilən hərbi yardımların da ardi-arası kəsilmirdi. 1918-ci il iyun ayının 12-də dörd düyməlik top, onun ekipajı və təchizatı yüklənmiş qatar Bakıya yola salınmışdı. Tula silah zavodundan da xeyli sayda pulemyot, tüfəng, patron göndərilmişdi. Nəhayət, kifayət qədər qüvvə və ehtiyat yaradıldıqdan sonra Bakı Xalq Komissarları Sovetinin hərbi işlər üzrə komissarı Q.Karqanov 1918-ci il iyunun 4-də 1-ci Qafqaz Qırmızı Korpusunun Cənubi Qafqaz dəmir yolu boyunca Hacıqabuldan qərbə doğru hücumu keçməsi barədə 8 sayılı əmr imzaladı.

Stepan Şaumyan tam gücü ilə erməni xislətini işə salmışdı. O, Leninin adından Gürcüstan hökumətini nə mürciət edib bildirdi ki, əgər türk ordusunu öz ərazisindən buraxmasa, Rusiya Gürcüstanın müstəqilliyini tanyacaqdır.

stansiyası istiqamətindən düşmən topları vasitəsilə atəşə tutulmuşdur. Qoşunlarımız irəliləməyə doğru hərəkət edir..."

Həbib bəy Səlimovun rəhbərlik etdiyi milli qüvvələr

İyunun 11-də Ucar stansiyasında olan podpolkovnik Həbib bəy Səlimov bu istiqamətdə vəziyyətin müəkkəbləşdiyini barədə Qafqaz İslam Ordusunun Ərkani hərbi rəisi Nazim paşaya teleqram göndərdi. Həmin teleqramda bildirilirdi ki, "dəqiq məlumatla görə, Sığırliyə bir piyada taburu, bir qaubitsə və bir mortir batareyası, dəmir yolu bölməsi və süvari bölməsi hücum etmişdir. Onlara əlavə kömək gəlməkdə

şa Zəngəzur, Cəbrayıl-Ağdam-Torpaq mərkəzi ilə irəliləyərək mayın 24-də Yevlaxa çatdı. Nuru Paşanın Gəncəyə varid olduğunu ikinci günü - mayın 28-də Tbilisidə Azərbaycan Milli Şurası Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi haqqında "İstiqlal bəyannaməsi"ni qəbul etdi. 1918-ci il iyun ayının 4-də Batumda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilə Osmanlı dövləti arasında imzalanan müqavilə hərbi əlaqələr istiqamətində yeni səhifə açdı.

Çanaqqala zəfərinin vəfa borcu

Xalqlarımız arasında dostluq və qardaşlığın tarixi bu torpaqların yaşı qədər qədimdir. İstər Anadolu, istərsə də Azərbaycan türkləri hər hansı bir təhlükə ilə üzlaşanda bu

Qələm və xətkəşlə məskən salanlar

Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun 40 yaşı tamam olur

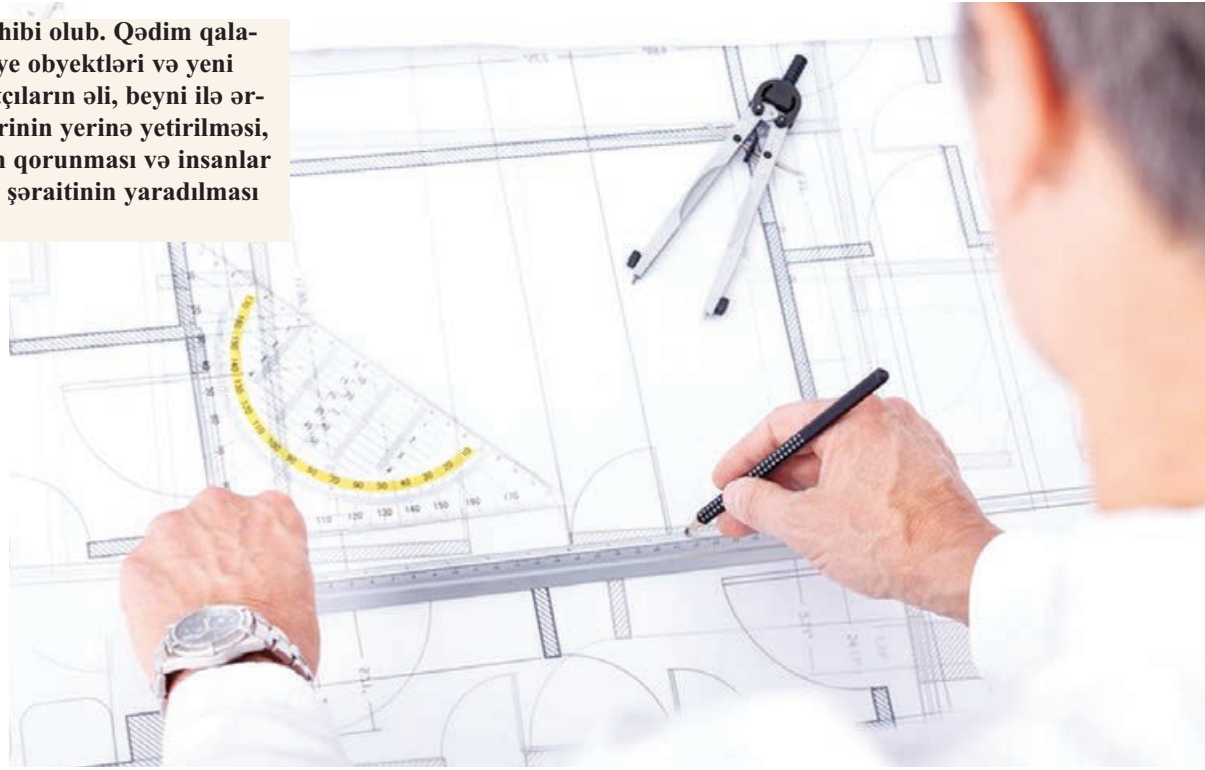
İnşaatçı həmişə hörmət-izzət sahibi olub. Qədim qalalar və saraylar, mürəkkəb sənaye obyektləri və yeni şəhərlər - onların hamısı inşaatçıların əli, beyni ilə orsəyə gəlib. Yeni memarlıq həllərinin yerinə yetirilməsi, gələcək nəsillər üçün tarixi irsin qorunması və insanlar üçün müasir, keyfiyyətli yaşayış şəraitinin yaradılması da onların əməyinin bəhrəsidir.

Azərbaycan memarlıq sənətinin qədim və zəngin ənənələri var. Böyük İpək yolu üzərində yerləşən ölkəmizdə dünya memarlığının nümunəvi ənənələri ilə milli xüsusiyyətlərinin əhəmiyyətini özündə əks etdirən güclü memarlıq məktəbi təşkil edilmişdir. Öz sənətlərinin zəngin ənənələrini davam etdirən Azərbaycan memarları yeni axtarırlar, köşfləri və nailiyyətləri ilə bu gün də xalqımıza xidmət edirlər. Onlar ölkəmizin aktual sosial-iqtisadi problemlərinin həlli ilə yanaşı, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanması üçün əmək sərf edirlər.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, institutda yerinə yetirilmiş elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri "Azərbaycanda İnşaat və Memarlıq" elmi-praktiki, eləcə də digər elmi jurnallarda, respublika və beynəlxalq elmi konfransların və simpoziumların materiallarında, Yaponiyanın, Avropanın, Türkiyənin və MDB ölkələrinin nüfuzlu dövri elmi nəşrlərində, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK-ın təyin etdiyi WEB of Science bazasının texniki elmlər üzrə dərgilərində çap olunmuşdur. Bu işlər, həmçinin dövlətlərlə müxtəlif müqavilələrə, o cümlədən 7 qızıl, 11 gümüş və 2 bürünc medalla layiq görülmüşdür.

İnstitut yarandıqı gündən Azərbaycan ərazisində konstruksiyaları deformasiyaya uğramış, qəza vəziyyətinə düşmüş minlərlə müxtəlif tipli binaların və qurğuların, xüsusən obyektin, tarixi-memarlıq abidələrinin müayinəsi aparılır, bəzən isə binaların və qurğuların yenidən qurulmasına dair elmi nəşrə əsaslanan işlər aparılır. Bu laboratoriyaların bir mərkəzdən idarə olunması görülməli tədbirdir. Bu elmi-tədqiqat işlərinin keyfiyyətinə və səmərəliliyinə mənfi təsir göstərmir. Bu nəzərə alınaraq dövlətlərlə mərkəzə - Moskvaya müəvəziyə edilmiş, problem həll olunmuşdur. Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini vəzifəsində işləyən zaman köməyi sayəsində SSRİ Nazirlər Sovetinin 13 iyun 1984-cü il tarixli sərəncamına və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 30 avqust 1984-cü il tarixli qərarına əsasən, Bakıdakı qeyd etdiyimiz laboratoriyaya və şöbələrinin bazasında Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZMETI) yaradıldı. Yeni yaradılan institut memarlıq və şəhərsalma, bina və qurğuların zəlzələyə davamlılığı, inşaat konstruksiyaları və materialları, quruluşun və bünövrələrin, bina və qurğuların bərpası və yenidən qurulması və digər kimi istiqamətlərdə fəaliyyət göstərməyə başladı. 2010-cu ildən sonra isə ölkədə tikintinin layihələndirilməsi sahəsində normativ bazanın təkmilləşdirilməsi və yenilənməsi də institutun əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri oldu.

40 il ərzində AZMETI-də yüzlərlə elmi-tədqiqat və mühəndis araşdırma işləri yerinə yetirilmiş və onlardan alınmış nəticələr layihələndirmə və praktikada tətbiq olunmuşdur. İstər istismar müddətində, istərsə də təbii fəlakətlər nəticəsində deformasiyalara məruz qalmış bina və qurğuların gücləndirilməsində, bəzən isə onların rekonstruksiyasında tətbiq olunmuş nəticələr ölkənin tarixi və müasir tikililərinin təhlükəsiz istismarına im-

kan yaratmışdır. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, institutda yerinə yetirilmiş elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri "Azərbaycanda İnşaat və Memarlıq" elmi-praktiki, eləcə də digər elmi jurnallarda, respublika və beynəlxalq elmi konfransların və simpoziumların materiallarında, Yaponiyanın, Avropanın, Türkiyənin və MDB ölkələrinin nüfuzlu dövri elmi nəşrlərində, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK-ın təyin etdiyi WEB of Science bazasının texniki elmlər üzrə dərgilərində çap olunmuşdur. Bu işlər, həmçinin dövlətlərlə müxtəlif müqavilələrə, o cümlədən 7 qızıl, 11 gümüş və 2 bürünc medalla layiq görülmüşdür.

İnstitut yarandıqı gündən Azərbaycan ərazisində konstruksiyaları deformasiyaya uğramış, qəza vəziyyətinə düşmüş minlərlə müxtəlif tipli binaların və qurğuların, xüsusən obyektin, tarixi-memarlıq abidələrinin müayinəsi aparılır, bəzən isə binaların və qurğuların yenidən qurulmasına dair elmi nəşrə əsaslanan işlər aparılır. Bu laboratoriyaların bir mərkəzdən idarə olunması görülməli tədbirdir. Bu elmi-tədqiqat işlərinin keyfiyyətinə və səmərəliliyinə mənfi təsir göstərmir. Bu nəzərə alınaraq dövlətlərlə mərkəzə - Moskvaya müəvəziyə edilmiş, problem həll olunmuşdur. Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini vəzifəsində işləyən zaman köməyi sayəsində SSRİ Nazirlər Sovetinin 13 iyun 1984-cü il tarixli sərəncamına və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 30 avqust 1984-cü il tarixli qərarına əsasən, Bakıdakı qeyd etdiyimiz laboratoriyaya və şöbələrinin bazasında Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZMETI) yaradıldı. Yeni yaradılan institut memarlıq və şəhərsalma, bina və qurğuların zəlzələyə davamlılığı, inşaat konstruksiyaları və materialları, quruluşun və bünövrələrin, bina və qurğuların bərpası və yenidən qurulması və digər kimi istiqamətlərdə fəaliyyət göstərməyə başladı. 2010-cu ildən sonra isə ölkədə tikintinin layihələndirilməsi sahəsində normativ bazanın təkmilləşdirilməsi və yenilənməsi də institutun əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri oldu.

40 il ərzində institutumuz tərəfindən Azərbaycan ərazisində yerləşən tarixi-memarlıq abidələrinin qorunub saxlanması və bərpası üçün də mühəndis müayinəsi aparılmışdır. İçərişəhər Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisindəki binaların və "Şirvanşahlar" Saray Kompleksinin konstruksiyaları, XII əsrə aid Qala divarları, Ordubad Tarix-Mədəniyyət Qoruğu, Şəki-Yuxarı Baş Tarix-Memarlıq

Qoruğu, İsmayilli rayonu Basqal Tarix-Mədəniyyət Qoruğu ərazisindəki tarixi abidələr bu gün həm də bizim əməkdaşlarımızın əməyi sayəsində tariximizə şahidlik edir. İnstitutun qarşısında duran ən vacib məsələlərdən biri də keçmiş sovet dövründən qalmış və mahiyyətini itirmiş layihələndirmə normalarının Azərbaycan dilində yenidən işlənilib hazırlanması və bunun nəticəsində müvafiq bazanın yaradılmasıdır. Bununla əlaqədar 2010-cu ildən etibarən Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin qərarı ilə müasir tələblərə cavab verən milli norma və qaydaların işlənilib hazırlanması AZMETI-yə tapşırılmışdır. Son 10 ildə tikinti, memarlıq və şəhərsalma üzrə 30 elmi-tədqiqat işi və 53 normativ sənəd işlənilib hazırlanmış, o cümlədən 30 normativ sənəd təsdiq olunmuş, 23 normativ sənəd əlaqədar təşkilatlarla razılaşdırılmışdır.

İnstitutumuz tərəfindən bu illər ərzində, həmçinin bir sıra hündür çoxmərtəbəli binaların və unikal obyektlərin layihələndirilməsi və tikintisi üçün xüsusi texniki şərtlər hazırlanmışdır. Dövlət Miqrasiya Xidmətinin, Dövlət Neft Fondunun, Vergilər Nazirliyinin, Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin, "Azərsu" ASC-nin yeni inzibati binalarının, "Ağ Şəhər" layihəsi daxilində yüksək mərtəbəli binaların, "Interkontinental" hotel binasının, Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanı ərazisində xüsusi anqarı, Xocəvənd rayonunda Radio-Televiziya Yayım Stansiyası qılınsının və s. obyektlərin layihələndirilməsi və tikintisi üçün elmi cəhətdən əsaslandırılmış texniki şərtlər hazırlanmışdır. Bunlardan əlavə, ölkənin bütün ərazilərində tikilmiş və tikilməkdə olan yaşayış və ictimai binaların, sosial obyektlərin inşası zamanı istifadə olunan tikinti materiallarının keyfiyyəti yoxlama-sınacaq işləri aparılaraq müəyyən edilmiş və bir çox obyektlərdə tikinti işlərinə müəllif nəzarətə həyata keçirilmişdir.

Möhlumdür ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük qayıdış Azərbaycanın 2030-cu ilədək beş Milli Prioritetindən biri kimi müəyyən edilmişdir. Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurə yeni həyat vermək üçün bütün qüvvələr səfərbər edilərək dağılan şəhərlərimiz, tarixi irsimiz bərpa olunur. Həmin işlərin həyata keçirilməsində institutumuz da yaxından iştirak edir. Kollektivimiz işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki tikililərin və tarixi-memarlıq abidələrinin texniki vəziyyətini qiymətləndirir və onların istismara yararlılığını müəyyən etmək üçün mühəndis müayinələri aparır. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı

ermənilər tərəfindən Gəncə, Bərdə, Göranboy və s. ərazilərdə dağıdılmış və ya zədələnmiş tikililərin müayinəsinə də bizim əməkdaşlarımızın əməyi sayəsində tariximizə şahidlik edir. Eləcə də Şuşa Şəhər Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində yerləşən yaşayış binalarının, tarixi abidələrin, o cümlədən Xanlıq Muxtarın Karvan Sarayı, İsa bulacağı, "Maliyyəli" və "Colqala" məscidləri, Gəncə Qapısı və qala divarları, Daşaltı kəndindəki Dəyirman binası və Daş körpü, Ağdam rayonundakı "Qiyaslı" və "Cümə" məscidləri, "Şahbulaq qalası", Xankəndidəki inzibati və hotel binaları, Xocəvənd, Kəlbəcər, Laçın rayonlarında, Xocalı şəhərində çox sayda tikililər müayinə olunmuş və texniki vəziyyətini qiymətləndirilməklə bərpasına, yenidənqurulmasına və gücləndirilməsinə dair təkliflər hazırlanaraq əlaqədar təşkilatlarla razılaşdırılmışdır.

İnstitutumuz ötən il müstəqil Azərbaycanın qurucusu və memarı Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileyinə öz töhfəsini vermişdir. Şəhərsalma, bina və qurğular üzrə tikinti normaları şöbəsinin müdiri, iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Eldar Nuriyev müəllifi olduğu "Heydər Əliyev və Azərbaycanda tikinti kompleksinin inkişafı" adlı kitab çapdan çıxmışdır. Kitabda ötən əsrin 60-cı illərində dərin böhran keçirən respublikamızın iqtisadiyyatı, o cümlədən tikinti sektoru və onun maddi-texniki bazası təhlil olunur, 1969-1982-ci illər ərzində görülmüş tədbirlər nəticəsində Azərbaycanın sürətlə inkişaf etməsi, şəhər və rayonlarda mühüm sənaye, sosial, mədəni, xidmət obyektlərinin istifadəyə verilməsindən, həmçinin Ulu Öndərin layiqli davamçısı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə erməni daşnaklarının doğma torpaqlarımızdan qovulmasından, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpasından bəhs edilir.

Bu gün Azərbaycan Bakıda keçiriləcək COP29-a hazırlaşır. Mühüm global tədbirlərdən olan COP29-a evsahibliyi etməyimiz Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq nüfuzu və ölkəmizin bu sahədə zəngin təcrübəyə malik olması ilə bağlıdır. Bu, bir daha sübut edir ki, dövlətimiz və onun başçısı dünya ölkələri və xalqları tərəfindən qəbul və təqdir edilir. Əminlik ki, bu mötəbər tədbir də yüksək səviyyədə keçiriləcək və biz bütün dünyaya növbəti dəfə nöyə qadir olduğumuzu nümayiş etdirəcəyik.

Abdi QARAYEV,
Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun direktoru,
texniki elmlər üzrə fəlsəfə doktoru

Azərbaycan Türkiyədə keçirilən Beynəlxalq Yörük Türkmən Festivalında təmsil olunur

Türkiyədə III Beynəlxalq Antalya Yörük Türkmən Festivalına start verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, türkdilli xalqların milli-mədəni irsinin ən geniş şəkildə nümayiş etdirildiyi festivalda ölkəmiz Türkiyədəki səfirliyimizin nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi ilə Antalya Azərbaycan Mədəniyyəti və Həmrəyliyi Dərnəyi tərəfindən təmsil olunur.

Festivalda müxtəlif xalqları təmsil edən nümayəndə heyətləri milli geyimlər və dövlət bayraqları ilə Antalyanın mərkəzi hissəsində yürüş ediblər.

Tədbirdə Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Türkmənistan və Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti kimi ölkələrlə yanaşı, Bosniya və Herseqovina, Serbiya, Yunanıstan, Şimali Makedoniya, Bol-

qarıstan, Əfqanıstan, Suriya, İran, İraq, Rumıniya, Gürcüstan, Çin və Ukrayna da təmsil olunur.

Tədbirin əsas məqsədi yörük mədəniyyətini gələcək nəsillərə əhatəli şəkildə çatdırmaqdır.

Qeyd edək ki, ölkəmiz bu il ilk dəfə rəsmi şəkildə tədbirdə iştirak edir.

"Baku Steel Art 2024" sərgisində 7 ölkədən rəssamlar iştirak edəcəklər

Sentyabrın 17-dən 30-dək BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Cəzə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 ərəfəsində "Baku Steel Company" QSC (BSC) və "QGallery" birlikdə "Baku Steel Art 2024" adlı beynəlxalq metal simpoziumunu təşkil edəcəklər.

"QGallery"dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, simpoziumun təşkilində məqsəd incəsənət və metallurgiyanın ekoloji dəyişikliklər və davamlı inkişafın katalizatoru kimi çıxış edə biləcəyini nümayiş etdirməkdir. Bu beynəlxalq layihə global ekoloji çağırışlar kontekstində incəsənət və sənayenin qarşılıqlı əlaqəsinə yeni baxış təklif edir. Sözügedən unikal tədbir, dünyanın hər yerindən yaradıcılığında bu materialın lütfünü və gücünü təcəssüm edərən sənətkarların və rəssamların əlamətdar toplanması olacaqdır.

Simpozium iştirakçıları öz heyrtəmiz əsərlərini nümayiş etdirməklə yanaşı, təcrübələrini bölüşəcək, fikir mübadiləsi aparacaq, bir-birlərini yeni bədii axtarışlara ruhlandıracaqlar. Yaradıcılığın sehiri tarixi ənənələrin müasir tendensiyalarla harmonik şəkildə qarışdığı şəhərin tam üroyunda canlanacaq.

"Baku Steel Art 2024" mədəniyyət və üslublar arasında dialoq üçün platforma olacaq, metallə işləmə sənətində yaradıcılıq və müasir yanaşmalar üçün üfqlər açacaq. Bu, hər bir metal elementinin və parlıtısının insan təxəyyülünün sonsuz imkanlarından danışacağı ekspressiv incəsənətin parlaq dünyasına qorq olmaq şansıdır.

Metallurgiya məhsullarının yaradılması prosesini müşahidə edərək, qaynaq zamanı yanmış hər bir qığılcımda gizlənən sirri hiss edirik. Metal ustaları kimyaçılar kimidir, onlar soyuq xammalın canlandırıcı, bununla da, təəccübləndirir və həttə ruha toxuna bilən obyektlərə çevirirlər. Məhz bu sənətkarlıq və texnologiyaların tandemi birlikdə sənət üçün yeni məkan yaradır, burada polad elementlər təkə konstruktiv əsas deyil, həm də emosional mesajı daşıyırca çevrilir.

"Baku Steel Art" rəssamları təkə metalın istifadə etməyəcəklər, ondan hekayələr düzəcəklər. Hər bir

quraşdırma diqqətli işin nəticəsidir - poladın gücü ilə insan hissələrinin kövrəkliyi arasında analogdur. Klassik əsərlərdə olduğu kimi, burada gözəllik anlayışının zamanla tab gətirə bilən, insan qavrayış və heyranlığını dəyişikliyi ilə yoxlunmuş daimiliyi üzə çıxacaq.

"Baku Steel Art 2024" müxtəlif ölkələrdən olan bədii döymə ustalarının yaradıcılıq prosesini müşahidə edə biləcəyiniz unikal beynəlxalq tədbirdir. İstər fərdi, istər komanda, istərsə də bir qrup rəssam olmasından asılı olmayaraq, "Baku Steel Art" beynəlxalq simpoziumlar silsiləsinin təşkil edilməsinin məqsədi metal məmulatların və onların sənətdə istifadəsinin BMT-nin Dəyişikliyi İnkişaf Məqsədlərinin (Məqsəd 9: Sənaye, İnnovasiya və İnfrastruktur) irəliləməsinə kömək etməkdir. "Baku Steel Art" kimi canlı mədəniyyət platformasının mövcudluğu beynəlxalq əlaqələri gücləndirəcək və yeni nəsillə rəssamların incəsənət və sənaye arasında harmoniyasını təcəssüm edərən əsərlər yaratmağa ruhlandıracaq.

"Baku Steel Art 2024" sərgisində 7 ölkədən (Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Rumıniya, İsrail, Bolqarıstan, Hindistan) rəssamlar iştirak edəcəklər.

"Digital Azerbaijan Talent School" təlim düşərgəsinin bağlanması mərasimi keçirilib

İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyinin (İRIA) və Almaniyanın nüfuzlu universitetlərdən olan "Constructor University"nin birgə təşəbbüsü ilə keçirilən "Digital Azerbaijan Talent School" təlim düşərgəsinin bağlanması mərasimi baş tutub.

Agentlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə İRIA-nın İdarə Həyətində sədrinə İnarə Vəliyeva, "Rəqəmsal Akademiya" proqramının direktoru Aleksey Qusev, Təhsil İnstitutunun direktoru müavini Fuad Qarayev, ADA Universitetinin İnformasiya Texnologiyaları və Mühəndislik məktəbinin dekanı müavini Vüqar Musayev və "Constructor University"nin Beynəlxalq tərəfdaşlığı üzrə direktoru Hande Baltacı çıxış ediblər.

"Constructor University" ilə əməkdaşlıq sayəsində Avropanın ən yaxşı təcrübələrini ölkəmizə gətirmək fərsətini qazandıq. "Constructor University" Almaniyanın İKT sahəsində peşəkər özəl universitetidir və bakalavr, magistr və doktorantura dərəcələri üzrə təhsil verir. Universitetdə 120-dən çox ölkədən olan tələbələr təhsil alır, onların 92 faizi öcnəbidir. Həmçinin universitetin müəllim heyətində 33 faizi beynəlxalq təcrübəyə malikdir. "Constructor University" Avropanın ən çox beynəlxalq tələbəsi olan universitetlərdən biridir, - deyə İ.Vəliyeva əlavə edib.

Daha sonra Təhsil İnstitutunun direktoru müavini Fuad Qarayev, Vüqar Musayev və Hande Baltacının iştirakı ilə "Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün rəqəmsal bacarıqlar: Məktəb yaşından istedadlıları necə yetişdirmək olar?" adlı panel sessiyası keçirilib.

Qeyd edək ki, düşərgə iki istiqamətdə təşkil olunub: Beynəlxalq proqramlaşdırma olimpiadalarına hazırlıq məqsədilə "Advanced Computer Science Skills" və qızlar arasında İKT-ni təşviq etmək üçün "Girls in IT".

"Advanced Computer Science Skills" istiqaməti üzrə 57 nəfər, "Girls in IT" istiqaməti üzrə isə 45 nəfər iştirak haqqı qazanıb. İştirakçıların yaş aralığı 14-24 arasında dəyişir. Düşərgənin iştirakçıların 65 faizi şagirdlərdən, 35 faizi isə tələbələrdir ibarətdir. Respublika Fənn Olimpiadalarının medalçıları, beynəlxalq olimpiadalarda iştirak edənlər və prestijli universitetlərə qəbul olan gənclər də bu proqramın iştirakçılarıdır. Bakı ilə yanaşı, regionlardan da gənclər düşərgəyə qoşulublar. Düşərgə 4 ay davam edən (avqust-noyabr) və 3 mərhələdən ibarət geniş proqramdan ibarətdir. Belə ki, düşərgə çərçivəsində öncə 3 həftəlik onlayn proqram və daha sonra 2 həftəlik oflayn dərslər təşkil edilib. Növbəti mərhələdə isə daha dərin və təkmilləşdirilmiş proqramla sentyabr-noyabr aylarını əhatə edəcək onlayn dərslər baş tutaçaq.

Düşərgənin məqsədi alqoritmik təfəkkür və peşəkər proqramlaşdırma biliklərini inkişaf etdirməkdir. "Digital Azerbaijan Talent School"da iştirak edən gənclər olimpiada tipli yarışlara, beynəlxalq təhsil proqramlarına hazırlıq keçmək və proqramlaşdırma sahəsində gələcək karyeralarına doğru vacib addımlar atmaq şansı əldə ediblər.

Şəhid mayor Elxan Nəcəfinin ailəsi ziyarət edilib

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, polkovnik Cəlil Xəlilov və "Modern İnkişaf və Ailə" İctimai Birliyinin sədri Zərifə Quliyeva şəhid mayor Elxan Nəcəfinin ailəsini ziyarət ediblər.

Bu barədə AZƏRTAC-a təşkilatdan məlumat verilib.

Bütün şəhidlərimiz kimi, Elxan Nəcəfinin də heç vaxt unudulmayacağı, Azərbaycan xalqının qəlbində, eləcə də qəhrəmanlıq tariximizdə hər zaman yaşayacağı bildirən polkovnik C.Xəlilov şəhid ailəsinin qayğıları ilə maraqlanıb. C.Xəlilov qeyd edib ki, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı hər bir şəhid ailəsinin və veteranın yanında və bu kateqoriyadan olan vətəndaşlara təşkilatın imkanları daxilində hər

cür dəstəyi verməyə hazırdır. Z.Quliyeva da şəhid Elxan Nəcəfinin anası Afət Nəcəfinin arzu və istəkləri ilə maraqlanıb, öldürülən şanlı Qələbəyə görə xalq olaraq ilk növbədə şəhidlərimizə minnətdar olduğumuzu xatırladı.

Şəhidin anası A.Nəcəfi ona göstərdikləri diqqətə görə C.Xəlilov və Z.Quliyevaya təşəkkür edib. O, şəhid ailəsi olaraq hər zaman dövlətin diqqət və qayğısını üzərində hiss etdiyini söyləyib, buna görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehri-

ban Əliyevaya minnətdarlığını bildirib.

Xatırladaq ki, Elxan Şükür oğlu Nəcəfi 1986-cı il aprelin 14-də Ağdam rayonunun Yusifcanlı kəndində anadan olub. O, 44 günlük Vətən müharibəsində, eləcə də 2023-cü il sen-

tyabrın 19-dan 20-dək davam edən lokal antiterror tədbirlərində iştirak edib. Elxan Nəcəfi 2023-cü il sentyabrın 20-də Xocavənd rayonunun Qırmızı Bazar qəsəbəsində gedən döyüşlərdə şəhid olub, II Fəxri xiyabanda dəfn edilib.

Şəhid anası "YAŞAT" Fondu tərəfindən müalicə məqsədilə Türkiyəyə göndərilib

"YAŞAT" Fondu tərəfindən həkim rəyi əsasında ağır yaralı olan qazilərin və şəhid ailəsi üzvlərinin müalicə üçün xaricə davamlı şəkildə göndərilməsi təmin edilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, şəhidimiz Bağır Mirsədi Mircafor oğlunun anası Səadət Bağirova müalicə məqsədilə Türkiyəyə göndərilib. Fond göndərilən şəxslərin müalicəsini tam yekunlaşana qədər nəzə-

rətdə saxlayır. Xatırladaq ki, bu günə qədər fond tərəfindən 182-si ağır yaralı, 9-u şəhid ailəsi üzvü olmaqla, ümumilikdə 191 şəxsin müalicə məqsədilə Türkiyəyə

göndərilməsi təmin edilib. Onlardan 186-nın müalicə proseduru artıq uğurla yekunlaşıb və Vətənə qayıdıblar. Həmin şəxslərin müalicəsi üçün nəzərdə tutulan dərman vasitələri də fond tərəfindən təmin edilir.

"YAŞAT" Fondunun hesabatları və xərclənən vəsaitlərlə bağlı ətraflı məlumatı yashat.gov.az rəsmi internet saytının "Hesabatlar" (<https://yashat.gov.az/report/tableau>) bölməsindən əldə edə bilərsiniz.

Həmçinin Fondun 8110 "Çağrı" mərkəzi fəaliyyət göstərir.

"Şuşa günləri" bu dəfə qardaş Xivə şəhərində

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Şuşa ilə qardaşlaşmış Xivə şəhərində "Şuşa günləri" keçirilib.

Dövlət Qoruğu İdarəsinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, keçirilən tədbirlər çərçivəsində Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov Xivə şəhərinin hakimi Temur Davletovla görüşüb, qardaşlaşmış iki şəhərin münasibətlərinin daha da möhkəmlənməsi, elm, mədəniyyət, yaradıcılıq sahəsində əlaqələrin inkişafı, təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyəti barədə müzakirələr aparıb, sonra tarixi "İçən Qala" ərazisində şəhər gözləntisinə çıxıblar.

Sonra Aydın Kərimov, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin İcraçı direktoru Tural Novru-

zov və xüsusi nümayəndəliyinin baş məsləhətçisi Elşad İskəndərovun iştirakı ilə Urgan Dövlət Universitetində rektor Bəhrəm Abdullayevlə görüş keçirilib. Görüşdə 1938-1940-cı illərdə bu universitetdə müəllim kimi fəaliyyət göstərən yazıçı, ictimai xadim Y.V.Çəmənzəminli adına Azərbaycan Mədəniyyəti və Ədəbiyyatı Mərkəzinin yaradılması barədə ətraflı danışılıb. Aydın Kərimov tarixi Şuşa şəhərində aparılan abadlıq, quruculuq, bərpa və yenidənqurma işləri haqqında geniş məlumat verib.

Sonda şuşalı rəssam tərəfindən çəkilən Y.V.Çəmənzəminlinin portreti mərkəzə hədiyyə edilib. Tələbələrini ifa-

sında kiçik konsert proqramı nümayiş etdirilib.

"Şuşa günləri" "İçən Qala"da maraqlı tədbirlərlə davam edib.

"Şuşa - dünən və bu gün" adlı fotosərgidə Şuşanın tarixi keçmişini, füsunkar təbiətini, işğaldan əvvəl və sonrakı görkəmini, bərpa-quruculuq, yenidənqurma işlərini özündə əks etdirən müxtəlif fotolar sərgilənib, hər biri haqqında ətraflı məlumatlar verilib.

Tədbirdə təqdim edilən XVIII-XIX əsrlərə aid "Qarabağ milli geyimləri" maraqla qarşılanıb. Kolleksiya əsasında Qarabağın zadəgan xanımlarının geyimləri və kişi libasları sərgilənib.

Özbəkistanda olan müxtəlif ölkələrin səfirləri, Xivə şəhərinin hakimi Temur Davle-

tov, Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin İcraçı direktoru Tural Novruzov, xüsusi nümayəndəliyinin baş məsləhətçisi Elşad İskəndərov, nümayəndəliyinin qoruğun əməkdaşlarının iştirak etdiyi tədbirdə Azərbaycanın Xalq və Əməkdar artistlərinin ifasında Qarabağ, Şuşanı tərnüm edən möhtəşəm konsert proqramı alqışlarla qarşılanıb. Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı təqdim etdiyi rəqs nümunələri ilə milli rəqslərimizi bir daha dünyada yüksək səviyyədə tanıdı.

Qeyd edək ki, 2023-cü il fevralın 24-dən etibarən Şuşa ilə Xivə şəhəri qardaşlaşmış şəhərlərdir.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azər mətbuatı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ASCO-nun Dəniz Nəqliyyat Donanmasının inzibati binasında dam örtüyünün vurulması xidmətlərinin satın alınması (mal-material və işçilik daxil) məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumat əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 17 sentyabr 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (öslü və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov, 2.

Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

Gəncədəki Aleksandr Nevski adına Rus Pravoslav Kilsəsinin 137 illiyi qeyd edilib

Gəncədə yerləşən Aleksandr Nevski adına Rus-Pravoslav Kilsəsinin 137 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dini mərasim zamanı kilsə zəngləri çalınıb, dini ayinlər icra olunub. Mərasim Bakı və Azərbaycan yepiskopu Aleksiy tərəfindən icra olunub.

Tədbirdə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) Qazılar Şurasının üzvü Hacı Tahir Abbasov, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatının və Dini Qurumlarla İş Üzrə Dövlət Komitəsinin Gəncə-Daşkəsən Regional bölməsinin əməkdaşları, eyni zamanda xristian dinindən olan şəhər sakinləri iştirak ediblər.

Bakı və Azərbaycan yepiskopu Aleksiy qeyd edib ki, burada yaşayan pravoslav xristianlar Azərbaycan hökumətinin yürütdüyü xalqlar və dinlərarası siyasəti yüksək qiymətləndirirlər. "Bu yaxınlarda Moskva və bütün Rusiyanın Patriarxi Kirillin də dediyi kimi, Azərbaycan dünya üçün tolerantlıq, çoxkonfessiyalı, müxtə-

lif xalqların birgə yaşayışı nümunəsidir", - deyə o qeyd edib.

Qeyd edək ki, Gəncədə yerləşən Aleksandr Nevski adına Rus-Pravoslav Kilsəsi 1887-ci ildə Bizans üslubunda plint korpisdən inşa edilib. Kilsə həm yerli pravoslavların, həm də müsəlmanların xeyriyyə vəsaiti hesabına tikilib. 44 il ibadət evi kimi fəaliyyət göstərirdikdən sonra 1931-ci ildə Sovet hökuməti tərəfindən bağlanıb. 1935-1938-ci illərdə muzey binası olan məbəd bir müddətdən sonra kafedral anbar kimi istifadə edilib. Bina 1946-cı ildə Rus Pravoslav Kilsəsi-

nə qaytarılıb və yenidən qapılarını ibadət edənlinin üzünə açılıb. Aleksandr Nevski adına Rus Pravoslav Kilsəsinin 7 zəngi var. Onlardan ən qədimi 1238-ci ilə aiddir. Qədim interyerindən müxtəlif ikonalar günümüzdə qədrə gəlib çıxıb. Bunlar arasında müqəddəs Aleksandr Nevski və müqəddəs Mariya Maqdalena adına ikonalarını xüsusi qeyd etmək olar. Tarixə şahidlik edən bu məbəd 2020-ci ildə ermənilərin Gəncədə törətdiyi terror zamanı - raket hücumu nəticəsində zərər görüb. Kilsə Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının tabeliyindədir.

"İstisu" mineral su zavodunun idarəetmə sistemləri sertifikatlaşdırılıb

Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin tabeliyində olan Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun (AZSTANDART) əməkdaşları "İstisu" mineral su zavodunun idarəetmə sistemi və laboratoriyalarının, o cümlədən istehsal edilən məhsulların yerli və beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunluğunu izləmək məqsədilə sözügedən zavodda olublar.

AZSTANDART-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun ekspertləri laboratoriya şəraitində su qurğularının test edilməsi, ağır metalların sudan təmizlənməsi, təmizlənməmiş suyun laboratoriya şəraitində yenidən yoxlanılması, qablaşdırılması, hazır məhsulun standartın tələblərinə uyğun şəraitdə saxlanılması və istehlakçıya

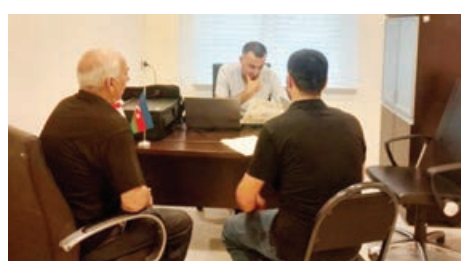
təqdim edilməsi prosesi ilə tanış olublar. Sonda AZSTANDART tərəfindən "İstisu" mineral su zavodunun idarəetmə sistemləri ISO 9001:2015 və ISO 22000:2018 yerli və beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırılıb. Həmçinin "İstisu" mineral su zavodunun istehlakçıya təqdim etdiyi içməli təbii mineral su məhsulunun AZS 216-2006 "İçməli təbii mineral sular. Ümumi texniki şərtlər" standartına uyğun şəkildə sertifikatlaşdırılması AZSTANDART tərəfindən təmin olub.

Beləliklə, "İstisu" təbii mineral suyu yerli və beynəlxalq keyfiyyət və təhlükəsizlik standartlarının tələblərinə cavab verir.

Marneulidə vətəndaşlara hüquqi yardım göstərilir

Gürcüstanda fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Evi" ilə "QANUN" Hüquqi Yardım Mərkəzi arasında imzalanmış memorandum əsasında, vəkil Əli Bədirov, hüquqşünas Levan Tsakelashvili hüquqi problemi olan Marneuli və ətraf kəndlərin sakinləri ilə görüşüblər.

Bu barədə AZƏRTAC-a Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, "Azərbaycan Evi"ndə keçirilən görüşün dördüncü günündə Gür-

müvəqqəti yaşama qeydiyyatı, aliment, vərəsəlik, mülkiyyət, ailə zorakılığı və digər problemlərinin həlli ilə bağlı lazımı ərizələr yazılıb. Bu ərizələr aidiyyəti dövlət qurumlarına, Baş Prokurorluğa və məhkəmə instansiyalarının elektron ünvanına göndərilib.

Qeyd edək ki, görüşlər hazırda da davam edir. Soydaşlarımız bu xidmətdən yararlanmaq üçün aşağıda göstərilən nömrə ilə əlaqə saxlaya bilərlər: (+995) 599-10-96-90.

Qeyd edək ki, görüşlər hazırda da davam edir. Soydaşlarımız bu xidmətdən yararlanmaq üçün aşağıda göstərilən nömrə ilə əlaqə saxlaya bilərlər: (+995) 599-10-96-90.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidməti rəisinin müavini Xanbala Orucova atası

TUBAİL ORUCOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Texniki Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi universitetin Elektrotexnika kafedrasının dosenti

QARA ƏBDÜLƏZİM OĞLU

HƏSƏNOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Tibb Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi Ailə Təbabəti kafedrasının professoru

YAQUB QURBANOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 539-63-82, 432-37-68
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai siyasət şöbəsi
	539-44-91,	- 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	- 539-49-20, 538-31-11,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Fototillüstrasiya şöbəsi
		- 538-84-73,
		Kompüter mərkəzi
		- 538-20-87,
		Mühasibatlıq
		- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4131

Sifariş 2064

Qiyəti 60 qəpik